

Perhepartio tarjoaa elämyksiä

Yhdessä puuhaaminen ja retkeily
on tärkeää koko perheen
hyvinvoinnin kannalta, s. 4–5.

Syyskauden toiminta
käynnistyy seurakunnissa

26.8.2016

Tervetuloa!

Seurakunnan toiminnan kannalta vilkas kesä on kääntynyt syksyyn. Kesällä oli taas runsaasti leirejä ja retkiä sekä suuria valtakunnallisia ja myös pienempiä paikallisia tapahtumia. Paljon oli myös erilaisia jumalapaalveluksia, kasteita, häitä ja hautajaisia. Tuntui hyvältä huomata, että paljon ihmisiä oli liikkeellä, joi- sakin tilaisuuksissa tilat kävivät ahtaiksi. Kiitos kaikille osallistu- jille ja vastuuta kantaneille.

Kesätoiminnasta siirrytään sujuvasti säännöllisesti kokoon- tuvien ryhmien toimintakauten. Monenlaista toimintaa on tarjolla, toivottavasti tarjonnasta löytyy oma paikka olla mukana.

Seurakunnan toimintaa ei kuitenkaan kannata rajata kovin tarkkaan, sillä mukana voi olla hyvin monella tavalla. Kristittyinä elämisen ensimmäinen paikka on oma perhe. Siihen viittaa jo Ka- tekismus, joka kehottaa perheen isiä opettamaan kristillisen uskon keskeiset asiat perheväelleen.

Työtä pidetään monesti kris- tillisessä opetuksessa kutsumuk- sena, jossa voi palvella Jumalaa arkisessa työssä. Kirkko siis toimii jäsenissään elämän eri osa- alueilla, kotona, työssä ja vapaa- ajassa. Seurakunnan toiminta onkin luonteeltaan enemmän elämää kuin harrastus, vaikka se monien harrastusten tavoin tuo elämään hyvää sisältöä.

Tervetuloa mukaan moni- muotoiseen Kristuksen kirkon elämään!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Taivaallinen huolehtija,

tässä yksi huolenkannon mestari ihmettelee sanomaasi.

Sinä sanoit: Älkää huolehtiko hengestä, ruuasta, juomasta, vaatteista. Pitäisikö olla kuin taivaan lintu, joka ei kylvä ei leikkaa eikä kokoa varastoon? Tai kedon kukka, joka ei näe vaivaa ja kuitenkin voittaa upeudessa minkä tahansa huippuvaatesuunnittelijan luomuksen? Tarkoi- tatko, että pitäisi olla tekemättä mitään, olla u- rastamatta päivittäisen toimeentulonsa eteen?

Vai tahdotko sinä sittenkin sanoa, et- tä huolehtiminen on turhaa? Riittää että mi- nä hoidan hommani, mutta lakkaan huoleh- timasta. "Kuka teistä voi murehtimalla lisä- tä elämänsä pituutta kynäränkään vertaa?" Sinä olet tiennyt sen aina, mutta nyt on vas- ta ihmistieteissä alettu puhua stressin haital- lisuudesta. Murehtimiseen voi vaikka kuol- la. Ja huolissa marinoituminen heikentää eli- määnlaatua. Tarkoitatko siis positiivista ajatte- lua? Sen ovat ihmiset löytäneet vasta viime ai-

koina, sitä markkinoidaan kaikkialla. Ajattele positiivisesti. Lakkaa stressaamasta. Tämän- kö halusi ihmisten ymmärtävän? Mutta entä jos on pohjimmiltaan pessimisti? Loithan si- nä meidät pessimistitkin.

Mitä sinä halusit sanoa? "Älkää murehtiko ruumiistanne, hengestä, mistään ulkoi- sesta. Teidän taivaallinen isänne kyllä tietää, että te tarvitsette kaikkea tätä." Epäilenkö, et- tet tietäisi? Onko Jumala muuten kaikkietä- vä, mutta minun kohdallani on musta aukko? Siksi minun pitää itse huolehtia varalta? Jos oikeasti luottaisin Taivaan huolenpitoon, us- kaltaisn ottaa huolehtimisen varmuuslukon pois päältä. Ihmisillä on hassuja taikauksia ajatuksia. Esimerkiksi: jos kuvittelen kaikkein pahimman vaihtoehdon, se ei ainakaan toteu- du. Tuttua, niin tuttua.

Tarkoitatko kuitenkin eniten tätä, minkä mainitsit lyhyesti: "Etsikää ennen kaikkea Ju- malan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tah-

toaan niin teille annetaan kaikki tämäkin." Tä- mäkö on se ydin? Etä jos minä aidosti etsin si- nun valtakuntaa ja tahtoa, minun ei tarvitse huolehtia mistään, voisin jättää huoleni sinulle.

Sinä sanoit sen lyhyesti ja se kuulostaa hel- polta. Ja sitten kun sitä ajattelen, ymmärrän että se on elämänmittainen sisäinen matka. Ei mikään nopea päätös ajatella positiivisesti, vaan lupa toistuvasti kääntyä sisimpään, jossa on sinulla tila. Ja lupa toistuvasti jättää huolet sinulle, enhän minä edes tiedä, mitkä huoli- tani ovat huolehtimisen arvoiset.

Onko niin, etten huolenkannon maail- manmestarinakaan saisi maailmasta saati omasta elämästäni paratiisia? Mutta sinua et- simällä voin löytää jo nyt palasen sinua, niin että tämän elämän jälkeen vois sanoa: Koto- na ollaan!

(Lainaukset Matt. 6: 25-34)

EJJA LIIMATAINEN
PERHENEUVOJA

Koulu Heikkilä

i k k u n a p e n k k i

Kivikirkkojen monet tarinat

Vuosi sitten kesäomalla kiersin yhden ka- verini kanssa neljän päivän ajan keskiai- kaisia kivikirkkoja Varsinais-Suomessa. Tarkasti suunnitellun ohjelman mukaisesti kä- vimme läpi 18 kirkkoa, joista ensimmäinen oli itsekoitunut Turun tuomiokirkko.

Retki oli kurkistus menneeseen maail- maan. Joskus 600 vuotta sitten rakennetussa kivikirkossa on aivan oma tunnelmansa, jota sen aikainen sisustus vielä höystää.

Monet nähdystä kirkosta olivat jo kato- lisen ajan peruja, ja jälkiä tuosta ajasta näkyi siellä ja täällä.

Omassa ranking-listassani asetin ensim- mäiselle sijalle Korppoon kirkon. Se oli siisti ja parhaiten entisoitu vastaamaan rakennus- aikansa ilmasua. Kirkko ympäristöineen oli kaikin puolin hyvässä kunnossa, joten ei ih- me, että paikasta ns. jäi suuhun hyvä maku.

Hopealle ylsi Paraisten kirkko ja prom- sille Taivassalon Pyhän ristin kirkko, joka on erityisen kuuluisa keskiaikaisista kalkkima- lauksistaan. Niiden aiheet on otettu muun

muassa Kristuksen elämästä ja pyhimyslegen- doista. Taidokkaasti restauroidut maalaukset laitoivat mielikuvituksen laukkaamaan.

Isoin pettymys oli Nousiainen kirkko, jo- ka valmistui piispa Henrikin hautakirkoksi viimeistään vuonna 1430. Pettymys siksi, että iästään ja mittavasta historiastaan huolimatta kirkko vaikutti siltä liian modernilta ja kylmältä. Tätä tunnetta ei edes kirkkosalissa oleva piispan sarkofagi pystynyt poistamaan.

Kauneus on toki aina katsojan silmässä ei- kä makuasioista voi kiistellä.

Kirkkojen lisäksi ehdimme jonkin verran kiertää myös hautausmaita. Monesta vanhasta hautakivestä kävi ilmi sama asia: ennen van- haan on kuoltu nuorina. Monesti syynä ovat olleet sellaiset vaivat, joihin nykyään saa hel- posti ja nopeasti avun.

Keskiaikaisten kivikirkkojen seinät ovat vuosisatojen aikana saaneet todistaa lukemat- tomia ilon ja surun hetkiä. Ainakin surua ja puutetta on vanhaan aikaan riittänyt paljon, siitä ovat esimerkiksi sodat, nälänhädät ja kul-

kutaudit pitäneet huolen. Virret ovatkin tuon kaiken keskellä kaikuneet kirkkoissa nykyis- tä hartaammin.

Purtavaa ja sulateltavaa jäi paljon. Tiiv- is kivikirkkokierros merkitsi samalla rau- taisannosta suomalaista kulttuurihistoriaa. Niin paljon kierroksesta vaikutimme, että päätimme jatkaa jonain muuna kesänä uusia kohteissa.

MATTI KUHNA
TOIMITTAJA
15.8. ALKAEN PORIN EV.LUT. SEURAKUNTIEN
Viestintäpäällikkö

Porin Kirkkosanomamat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Vaula Wrang. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestintä- ja neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 044 730 9621. **Internet:** porievl.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievl.fi. **Kustantaja:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itella posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Pirjo Teva, p. 040 680 4057. **Yksityistilaus:** 10 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 30.9.2016**

Vuosikymmeniä Porin seurakuntien käytössä ollut Mäntyluodon seurakuntakoti sijaitsee osoitteessa Satamkatu 8.

Mäntyluodon seurakuntakoti myydään

Kauniilla Uniluodon puutaloalueella sijaitseva seurakuntakoti on ollut seurakunnan käytössä yli 40 vuotta.

Kun Mäntyluodossa oli vielä koulu, pi- dettiin seurakuntakodissa päivittäin iltapäiväkerho. Koulun loputtua toi- mintaa väheni oleellisesti. Vähällä käytöllä olevan rakennuksen ylläpito käy Porin evl:ut. seurakuntayhtymälle liian kalliiksi.

Mäntyluoto on kaunis merellinen paik- ka, eikä Porin keskustaan ole kuin vähän reilu 20 kilometriä matkaa, Porin seurakun-

tahtymän kiinteistöpäällikkö Kalevi Lindfors kuvailee.

Rakennuksen suunnitteli P. Nyström, ja se valmistui 1930-luvun alussa työväentaloksi. Sen jälkeen siinä toimi Hacklin-yhtiön työhönottokonttori. Hacklinin rakennettua uuden konttorirakennuksen satama-alueelle, hankkivat Porin seurakunnat rakennuksen vuonna 1974. Talo on alueellaan tyypillinen 1920-1930-lukujen puutalo.

Merkityksellinen rakennus

Satakunnan Museon tekemän rakennushis- toriaselvityksen mukaan seurakuntakodil- la on sekä rakennushistoriallinen, historial- linen että maisemallinen merkitys. Taloa ei kuitenkaan ole suojeltu.

Mäntyluodon seurakuntakodissa kun-

nostuksen tarpeessa ovat ainakin julkisivut, ikkunat ja vesikatto. Kaukolämpöön raken- nus liitettiin vuonna 2012.

Seurakuntakoti on hyvällä paikalla Uni- luodossa. Yläkerroksen yhdestä ikkunasta on jopa "merinäköala", Kalevi Lindfors kehaisee. Mäntyluodon seurakuntakodilla on ko- koa 236 neliometriä. Hintapyynti on 99 000 euroa. Rakennus sijaitsee 840 neliometrin kokoisella vuokratontilla.

Seurakuntakodista tehdyt tarjouksen menevät Porin evl:ut. seurakuntien yhteisen kirkkoneuvoston käsittelyyn. Yhteinen kirkkovaltuusto päättää myynnistä, jonka kirkkovaltuusto vahvistaa. Lisätietoja talosta saa Huoneistokeskus Oy:ltä.

Vaula Wrang

Länsi-Porin kirkkoa remontoidaan

Länsi-Porin kirkon remontti on aloitet- tu. Yhteinen kirkkoneuvosto valitsi ke- vällä Länsi-Porin kirkon korjausoi- den urakoitsijaksi Insiööritoimisto Hensto Oy:n Ulvilasta, ja nyt työt ovat jo käynnis- sä. Valmistusta pitäisi tulla syyskuun loppuun mennessä.

Länsi-Porin kirkon korjaukset keskitty- vät ulkopuolisiin rakenteisiin. 1960 raken- netun kirkkokeskuksen ulkoseinien vesikato, ikkunat ja julkisivut korjataan. Kellarin sei- niin tehdään lämpö- ja vesieristys.

Museoviraston lausunnon mukaan kyse ei ole olennaisesta muutoksesta. Rakenteellisten korjausten kustannusarvio on 600 000 euroa.

Remontista ei muuten ole merkittävää haittaa tilojen käytölle, mutta esimerkiksi ik- kunoiden vaihto tietysti haittaa huone ker- rallaan. Ulkona tehtävät maan kaivuutyt myös vaikuttavat siihen, mistä ovesta sisälle pääsee kulkemaan, kii- nteistöpäällikkö Kalevi Lindfors selvittää.

Kirkon sisällä tehdään vain välttämättö- miä korjauksia. Ulkona parkkipaikkoja sel- keytetään ja jätehuolto siirretään omaan ka- tokseen.

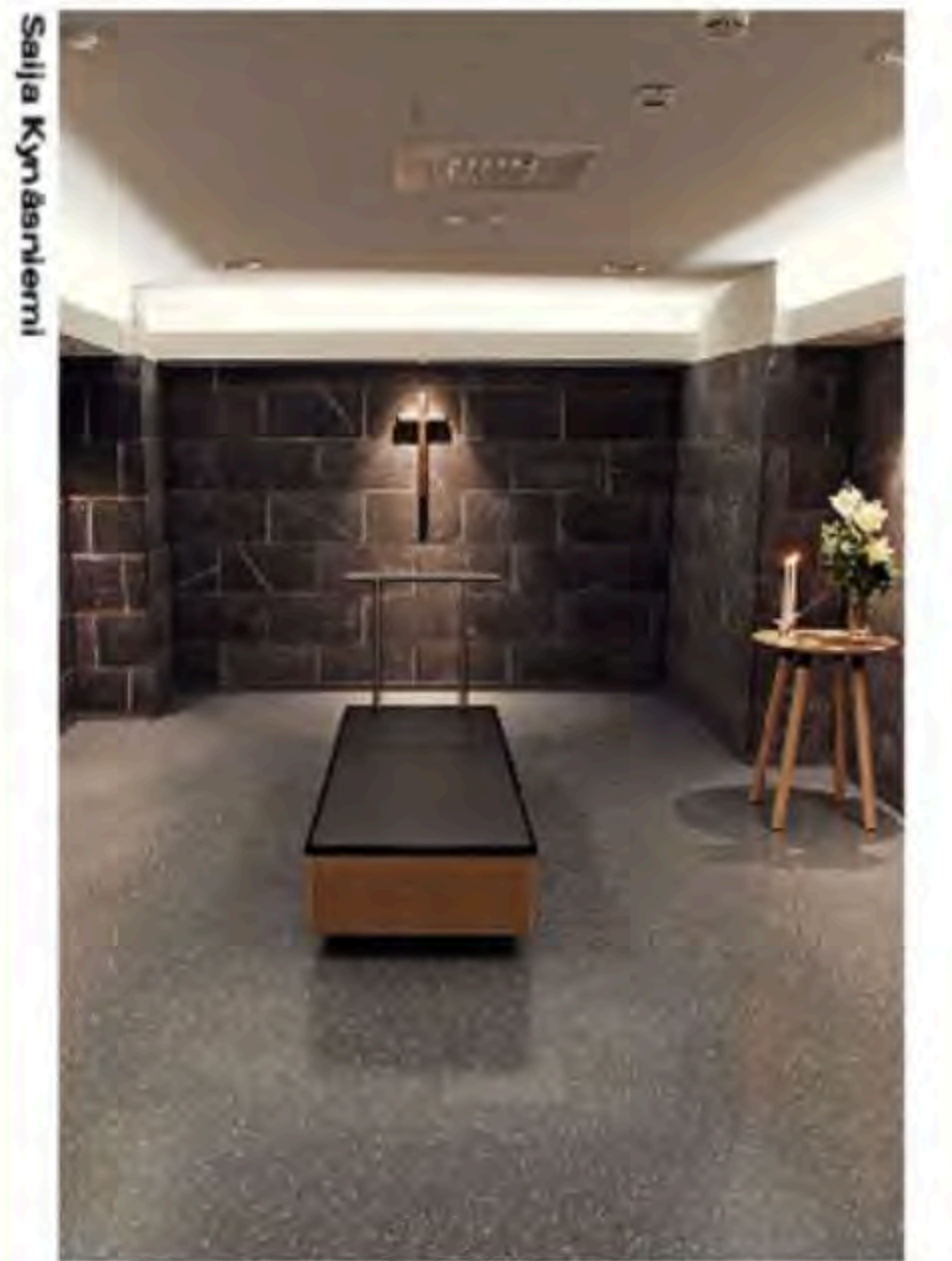

Länsi-Porin kirkon vesieristystöiden maankaivuut vaikuttavat kulkureitteihin.

Uudet vainajatilat ja jäähyväishuone

Porin perusturvakeskuksen Maantiekatu 31 -toimipisteessä on käytössä uudet vainaji- en säilytystilat ja samassa yhteydessä toimi- va tunnustukseton jäähyväishuone. Kaksi- osainen peruskorjattu tila sijaitsee o-ker- roksessa.

Jäähyväishuone palvelee kaikkia hil- jentymisen, muistelun ja rukouksen paika- na. Seinällä olevan uskonnollisen symbolin voi vaihtaa uskontokunnan mukaan tai jättää kokonaan pois, kertoo tilan suunnannut sa- raakapastori Eeva-Riitta Koivisto.

Yhteisvastuukeräykseen Porista 28 700 euroa

Tämän vuoden Yhteisvastuukeräys tuotti Porin seurakunnissa yhteensä 28 709 euroa. Henkilöä kohti laskettu tuki keräykselle oli 44 senttiä, kun se viime vuonna oli 37 sen- tiä. Porin keräystulos nousi viime vuodesta 4 674,8 euroa.

Euromääräisesti suurin tulos oli Keski- Porin yli 7 900 euroa ja henkeä kohti lasket- tuna Noormarkun 1,17 euroa. Toiseksi eniten jäseniä kohti kerättiin Laviassa, 1 euroa/hlö. Yhteisvastuukeräyksen valtakunnalliset tulokset valmistuvat syksyllä.

Ensi vuonna Yhteisvastuukeräys torjuu ihmiskauppaa. Suomessa vuoden 2017 keräys- varoin autetaan ihmiskaupan uhreja yh- teistyössä Pro-tukipiste ry:n, Rikosuhripäi- vistyksen, Pakolaisneuvonta ry:n ja Moni- ka-Naiset liitto ry:n kanssa. Keräysvaroilla tuettava kansainvälinen työ keskittyy eri- tyisesti konfliktien keskellä asuvien nuor- ten auttamiseen, jotta he pystyisivät raken- tamaan kohtuullisen elämän, eivätkä joutui- si ihmisalalukijettajien ja ihmiskaupan uh- reiksi.

Keräys 2016 seurakunnittain

Keski-Pori 9 882 e, 0,50 e/hlö.
Lavia 1 627 e, 1,00 e/hlö.
Länsi-Pori 2 637 e, 0,21 e/hlö.
Meri-Pori 3 148 e, 0,41 e/hlö.
Noormarkku 6 091 e, 1,17 e/hlö.
Porin Teljä 5 524 e, 0,29 e/hlö.

Porin Organ -artisteja 2017

Ensi vuoden Porin Organ järjestetään 12.-18.6.2017. Suomen itsenäisyyden juhlayöiden kunniaksi festivaalin konserttien teemana on suomalaisen musiikki.

Avajaiskonsertissa Porin Filharmoninen Kuoro esittää Toivo Kuulan kantaatin kuorolle, bassolle, uruille ja pianolle. Pori Sin- fonietan konsertissa kuullaan teosharvinaisu- us, Toimi Penttinen vuonna 1950 sävel- lä ensimmäinen suomalainen urkukonsert- to. Teoksen solistina on urkutaiteilija Pétur Sakari.

Urkutaiteilija Kalevi Kiviniemi improvi- soi festivaalilla musiikin elokuvaan Pohja- laisia. Saksalainen urkutaiteilija Otto Maria Krämer improvisoi festivaaliohjelmasta saa- duista suomalaisista teemoista.

Perheen yhteiset elämykset syntyvät partiossa

Ylh. Perhesuunnistuksessa lasten havainnot luonnosta auttavat löytämään perille.

Vas. Juulia Pihlajaviita, Mikko Ojala ja Elsi Ojala harrastavat partiota yhdessä.

Oik. Leirillä partioelämykset voivat olla vaikka kätkeytyneenä hiekkaan.

Yhdessä puuhaaminen ja retkeily perheen kesken on hauskaa ja tärkeää koko perheen hyvinvoinnin kannalta.

Yhdessä koetut retket ja pienet seikkailut yhdistävät perheitä. On hauska muistella yhdessä miten ketunpoikanen juoksi polun ylitse ja miten sukka kas-
tui kun astui vahingossa pitkos-
puun vieren.

Perheiden kiireet ja muut menot kuitenkin estävät tällaisten yhteisten muistojen syntymistä. Koko perheelle sopivaa tekemistä voi olla vaikea keksiä ja aina ei löydy aikaa pienten käänteiden seikkailujen järjestämiseen.

Perheille sopivaa retkeilyä ja elämyksiä on kuitenkin saatavilla valmiina ja erilaisille perheille sopivassa muodossa porilaisten partiolaisten järjestämänä. Usein luullaan, et-

tä partio on vain lasten ja nuorten harrastus, mutta se ei pidä paikkaansa, sillä partiossa on paljon tapahtumia ja retkiä, jotka sopivat myös alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen.

Partiosta uusi harrastus koko perheelle

Juulia Pihlajaviita, Mikko Ojala ja 4-vuotias Elsi Ojala harrastavat partiota perheen kesken. Vähillä mukana on koko perhe ja välillä toinen vanhemmista Elsin kanssa. Perhepartio sopii heidän perheelleen hyvin, sillä harrastukseen ei tarvitse löytää aikaa joka viikko ja osallistua ei tarvitse olla koko perheen voimin.

Toimintaa järjestetään noin kerran kuukaudessa. Juulia kertoo, että perhepartiossa parasta ovat yhdessä vietetyt iloiset hetket ja retket.

– Se on sellaista kiireetöntä yhd-

dessäoloa, jota monesti kaivataan, Juulia kuvailee.

Lasten oppiminen, oivallukset ja silminnähden toiminnasta nauttiminen ovat parasta!

Antoisaa lapsille ja aikuisille

Lapset toivovat erityisesti telttaretkiä ja kivaa yhteistä seikkailua kavereiden kanssa. Luonnossa lapsille riittää tekemistä ja tutkittavaa ja eväät kruunaavat retken kuin retken.

Partio on vastavoimaa "miks mun pitäis" ja "ei-kuulu-mulle" -asenteille.

eräs tärkeä asia perheen kanssa partioinnissa on myös se, että samalla perhepartiossa parasta ovat yhdessä vietetyt iloiset hetket ja retket.

Juulia haastaa uusia perheitä ko-

keilemaan partioharrastusta. Perhepartion kokoontumisten tavoitteena on tarjota uusia kokemuksia niin lapsille kuin aikuisille. Esimerkiksi helppo melontaretki voisi olla mukava hieman isompien lasten kanssa. Perheiden yhteinen leikkimielinen kalastuskäsi kuulostaa mukavalta. Periaatteessa toiminta voi olla mitä tahansa yhdessä tehtävää, mukavaa toimintaa.

– Meillä kaikilla on joku juttu jota osamme, olisi hienoa jos aikuiset uskaltautuisivat antamaan itsestään enemmän! Juulia rohkaisee kaikkia aikuisia.

Helposti mukaan

Perheen yhteiset elämykset ja kokemukset eivät vaadi paljon rahaa eivätkä edes paljon viitseliäisyyttä. Perhepartio sopii kaikenlaisille perheille. Erityisesti 3–6 -vuotiaat lapset ovat perhepartion kohderyhmää, mutta perheen kouluikäisetkin lapset ovat tervetulleita mukaan toimintaan. Perussääntönä kuitenkin on, että perhepartion toimintaan

osallistuu vähintään yksi aikuinen lasten kanssa.

Perhepartio on edullinen harrastus, sillä riittää, että yksi perheen aikuisista on perhepartiot Porissa järjestävän partioliikkeen Porin Tuliokkujen jäsen. Jäsenmaksu on noin 60 euroa vuodessa. Kun samanhenkiset perheet kokoontuvat yhteen, syntyvät ikimuistoiset perhehetket lähellä ja edullisesti, ja niistä riittää muisteltavaa vuosiksi.

Jakun lapset kasvavat, niin partio on monipuolinen harrastus, jota lapsen on helppo jatkaa myös itsenäisesti taitojen karttuessa. Partiosta niin lapset kuin aikuisetkin saavat monenlaisia elämäntaitoja. Partio on vastavoimaa "miks mun pitäis" ja "ei-kuulu-mulle" -asenteille.

ANNA KASVINEN

Seuraa myös Facebookissa Perhepartiot Porissa. Toimintaa järjestävä Porin Tuliokkut ry toimii Keski-Porin seurakunnan alaisuudessa.

Pastori Jarkko Willman jututtaa ruokailun lomassa Syke-päivään saapuneita Tarmoa ja Karia.

Sykkeestä sielun ja ruumiin ravintoa

Siunaavan yhteyden keskiviikko, Syke, on saavuttanut suosiota Porin Teljän kirkolla.

Teljän seurakunnan Syke-iltapäivässä voit osallistua ruokohetkeen, nauttia lounaan ja kahvin, laulaa virsiä, kuulla hengellistä sanomaa ja rukoilla. Mahdollisuus on myös kahdenkeskiseen keskusteluun työntekijän kanssa.

Alakouluikäiset koululaiset saavat tulla kirkolle syömään välipalaa, tekemään läksyjä tai pelaamaan aikuisten seurassa. Kerran kuussa Syke-päivissä on mukana myös perhekerho.

Syke rakentuu ajatukselle aineellisesta ja hengellisestä palvelusta. Tulioille pyritään tarjoamaan kokemus yhteydestä toisiinsa, Jumalaan ja omaan sisäiseen maailmaansa.

Tavoitteena on koota yhteen kaiken ikäisiä, eri elämäntilanteissa olevia tuloja ja eri toimintamuotoja edustavia työntekijöitä. Syke-iltapäivissä on monenlaisia persoonallista toteutustapaa. Jokainen seurakunnan työntekijä on Sykkeessä mukana vuorollaan.

Kävijöitä on ollut runsaasti. Myös moni sellainen, joka ei ole ollut seurakunnan tilaisuuksiin, on innostunut käymään säännöllisesti.

Sykeen vapaamuotoisuus tekee mukanaolosta helppoa. Liikkua voi muuta häiritsemättä, voi vetäytyä yksinäisyyteen tai tulla toisten seuran

kirkkosaliin. Kukaan ei velvoita istumaan aloillaan.

Sykkeessä huomioidaan erityisesti ensikertalaiset. Työntekijöitä on ohjeistettu olemaan lähellä juuri heitä varten.

Kuukauden viimeisenä sunnuntai-iltana järjestetään säännöllisesti Syke-messu, jossa ovat mukana kaikki työntekijät. Ajankohta mahdollistaa myös työssäkäyvien osallistumisen.

Helmikellarista löytöjä

Sykeen yhteydessä keskiviikkoisin sekä sunnuntaisin jumalanpalveluksen aikaan on avoinna lahjoitustavarankirpputori Helmikellari. Helmestä voi ostaa edullisesti esimerkiksi vaatteita.

– Helmen tuotosta puolet menee kaivoprojektiin puhtaan veden puolesta. Keräämme tuottoa nyt viidenneen porakaivoon, jonka ostanne Kirkon ulkomuunnun kautta. Puolet tuotosta menee seurakuntamme lähetystyön hyväksi, kertoo Teljän seurakunnan diakoniatyöntekijä **Pirjo Paukkunen**.

Hänen apunaan on tavaroiden lajittelussa ja esillepanossa vapaaehtoisuustyöntekijä.

Helmessä on myös pieni nurkkaus lähetystyön myynnille. Sovitusti Helmikellari voidaan avata myös muina aikoina.

Hyvää suomalaista kotiruokaa

Teljän seurakunnan emäntä, Syke-ruokailusta vastaava **Seija Näriäinen**, oli mukana hiomassa Sykkeen

Diakoniatyöntekijä Pirjo Paukkunen vastaa Helmikellarin toiminnasta.

idea. Hän ajatteli tuolloin ennen kaikkea vanhuk-
sia. Ikäihmiset ovat monesti kovin yksin, ja läheiset ovat monelta kummit.

– Ajattelin, että jospa vanhuksille tulisi tällä ystäviä, jotka arkena-
kin poikkeaisivat.

Näriäinen, itse kymmenen lapsen äiti, tietää valmiin ruuan helpottavan monen ihmisen elämää.

– Pöytä pyritään täällä kattamaan kauniisti, jotta sen ääreen on kiva tulla. Tulijat saavat terveellisen, oli mukana hiomassa Sykkeen

idea. Hän ajatteli tuolloin ennen kaikkea vanhuk-
sia. Ikäihmiset ovat monesti kovin yksin, ja läheiset ovat monelta kummit.

– Ajattelin, että jospa vanhuksille tulisi tällä ystäviä, jotka arkena-
kin poikkeaisivat.

Näriäinen, itse kymmenen lapsen äiti, tietää valmiin ruuan helpottavan monen ihmisen elämää.

– Pöytä pyritään täällä kattamaan kauniisti, jotta sen ääreen on kiva tulla. Tulijat saavat terveellisen, oli mukana hiomassa Sykkeen

retki. On käyty esimerkiksi Leinebergin ruukilla ja menty sen jälkeen Kullaalle Silokallion kurssikeskukseen syömään. Onnenkalliollekin on menty, vierailtu Reposaaren kirkossa ja lopuksi aterioitu Junnilan kurssikeskuksessa.

Yhtenä keskiviikkona vuodessa on vapaaehtoisten miesten vuoro hoitaa keittiöhommat, ja Seija Näriäinen saa viettää vapaata.

Syke-ruokailu on Seija Näriäisen kannalta kiireinen, mutta kun väki lähtee, moni tulee juttelemaan hänelle.

– Yritämme huomata täällä jokaisen tulijan. On ihanaa kohdata toinen ihminen. Usein ei tarvitse muuta kuin kuunnella. Jos toinen elää vaikeassa tilanteessa, olen rukoillut, että löytäisin oikeat sanat.

Näriäisen mielestä kohtaamisessa on hyvä ottaa käyttöön kaikki aistit. Pitää katsoa, haluaako toinen seurata vai yksinoloa. Kohtaamiseen pitäisi myös löytää aikaa.

– Kerran eräs leski joi tässä yksin kahvia. Kysyin, voinko istua vieressä. Aina pitäisi olla aikaa kysyä, mitä kuuluu.

Kävijät puhuvat myös vapaaehtoisille. Vapaaehtoiset ovatkin tervetulleita mukaan Syke-toimintaan, jo pelkästään kuuntelemaan tai koululaisten seuraksi.

Seija Näriäinen toivoo, että ihmiset löytäisivät armollisen Jumalan.

Hyvästä ruuasta hän siirtää katseensa ylöspäin:

– Toivottavasti Sykkeen kävijät kiittäisivät ruuasta Taivaan isää.

TEKSTI: KUKKA-MAARIA CLEVE
KUVAT: RAINO SALMIJÄRVI

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kädellä.
Maastotöiden, siivoukset, siivoukset.

Puh. (02) 635 1160
Vesa Viitala 050 569 3653

Hautausseurasta
ANNA VIITALA OY
Uusikyläntie 40, PORI

HAUTAKIVET
V.M. KIVILÄN TYÖT
SUORAAN KIVIVEISTÄMÖLLE
KYLÄSAARESTA
AK-KIVI
Kiviveistämöntie 39, 28760 Pori
puh. 02-6486075 www.ak-kivi.fi

Ilmoitukset osoitteeseen:
ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

Luotettava arjen apu, turvallista kotihoitoa
DIAKONIALAITOKSEN KOTIHOITOPALVELU

Villon jokaisena päivänä, aamusta iltaan

- hoiva, kodinhoito, lastenhoito
- kotisairaanhoito, verinäytteenotto
- asiointi- ja ulkoiluapu

PORI & ULVILA **RAUMA**
(02) 624 2161 (02) 822 6450 www.pdi.fi

Ostamme kultaesineitä:
koruja, kolikoita, harkkoja ja
hammaskultaa. Tilaa maksuton
myyntipaketti www.nettikulta.fi
tai puh. 044 9877 049
(ma-pe 10-17) NettiKulta

KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Luotettava ja ammattitaitoista hautauspalvelua vuodesta 1918

Rantasen
HAUTAUSTOIMISTO

Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 www.rantasenhautausseurasto.fi

Diakonialaitoksen Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10 (02) 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5 (02) 538 9090
Harjavalta, Harjavalankatu 15 (02) 674 1505

.....
Luvian Kukka (02) 558 1364
Noormarkun Kulkapuoti (02) 548 4074
Kulkakauppa Meriheini, Merikarvis 044 373 6046

SATAKUNNAN
HAUTAUSTOIMISTO

Satakunnan Hautausseurasto Oy
Eteläpuisto 19, 28100 Pori
p. (02) 6415 131
(24h) 045 1334 840
www.satakunnanhautausseurasto.com

Suntio
soitti
soulia

Seurakunnissa sattuu ja tapahtuu.
Pysy ajan tasalla. Tilaa K24 + Pro +
kotimaan näköislehti yhdessä
digipaketina.

Vain **19,90**
(norm. 26,70) /3 kk

Tilaa osoitteesta
kotimaa24.fi/tilaa
Käytä
kampanjakoodia:
kesätarjous

K24

SACRUM
www.sacrum.fi

Ilmoittaja,
ota yhteyttä.

Ilmoitusmarkkinointi
Jaana Mehtälä
041 454 6594
jaana.mehtala@kotimaa.fi

Vankiladiakoni kuuntelee ja auttaa

Niina Kaijanniemi on Satakunnan vankilan vankiladiakoni, joka työskentelee sekä Huittisten avovankilassa että Köyliön suljetussa vankilassa.

Niina Kaijanniemi aloitti työt Turun tuomiokapitulin vankiladiakonina helmikuussa 2015. Diakoniksi valmistunut Kaijanniemi työskenteli aiemmin Porin evlut. seurakuntayhtymällä erityisnuorisotyössä, mutta muutama vuosi sitten hän alkoi kaivata aikuisten parissa tehtävää työtä. Lisäksi omat lapset alkoivat tulla vanhan työn kohderyhmän ikään, mikä olisi voinut aiheuttaa kiusallisia tilanteita niin töissä kuin kotona. Nyt Kaijanniemi kokee olevansa paikassa, jossa saa konkreettisesti auttaa ihmisiä, joiden elämään ei juuri ole mahtunut hyviä kokemuksia.

Avovankila läpikulkupaikka

Huittisten avovankilassa ovet eivät ole lukossa, ja vangit saavat kulkea alueella. Kaikki tekevät vähintään neljä tuntia kuntouttavaa työtä päivässä. Työllä yritetään tukea siviilissä olemista. Hommia riittää rakennusten ja pihan kunnossapidossa, alihankintatehtävissä muun muassa Suomen armeijalle ja pajan käsittelyssä. Vangit ylläpitävät myös nautatila, jonka 110 nautaa työllistää parikymmentä miestä.

Avovankila on monille vangeille lyhytkestoinen läpikulkupaikka, jossa vietetään esimerkiksi pari viimeistä kuukautta ennen koevapautta. Avovankilasta pääsee myös asteen helpommin lomille. Jos avovankilassa töpöksii, siirretään suljetumpaan vankilaan.

Köyliön suljetussa vankilassa liikkumista rajoitetaan huomattavasti enemmän, eikä esimerkiksi omaa puhelinta saa käyttää – toki myös avovankilassa puhelimen käyttöä on rajoitettu. Myös Köyliössä on työtoimintaa, mutta esimerkiksi perhetapaamiset ovat lyhyempiä kuin avovankilassa.

Vankiladiakonin oma jaksaminen

Niina Kaijanniemi pitää työstään todella paljon, eikä koe sitä raskaksi. Omalle jaksamiselle on tärkeää hyvä työnohjaus.

– Käyn työnohjauksessa Kylmäkosken vankilassa vankilapastori Vesa Mäkinen luona. Hän on pitkän linjan vankilapastori, ja hän osaa kyseenalaistaa ja asettaa minulle rajoja, Kaijanniemi kiittelee.

Kaijanniemellä on keinonsa selvitä vankilan henkisesti uuvuttavassa ympäristössä.

– Oma pää pysyy kasassa, kun tajuaa, että ei voi pelastaa ketään. Voi tarjota olkapään ja tuen vähän matkaa ja antaa suuntaviittoa miesten elämään, mutta jokainen tekee omat valinnat itse, Kaijanniemi toteaa.

– Näillä miehillä on monesti lapsuudesta asti ollut vain huonoja

Huittisten avovankilan pihapiiriä.

Kaipuu tavalliseen elämään

Satakunnan vankilan vangit ovat Niina Kaijanniemen mielestä hyviä ihmisiä, jotka ovat joutuneet väärään seuraan. Lähes kaikkien kanssa keskusteluissa sivutaan myös hengellisiä asioita, ihmisenä olemisen syvintä olemusta. Huittisten avovankilassa voi saada luvan osallistua sunnuntaisiin jumalanpalvelukseen Huittisten kirkossa.

– Näillä miehillä on monesti lapsuudesta asti ollut vain huonoja

kokemuksia, mikä ajaa päihteyden käyttöön, ja sitä kautta rikosten tekemiseen, Kaijanniemi selvittää.

Vankiladiakoni kokee olonsa turvallisiksi kahden kesken vankien kanssa, eikä hän ole kokenut minkäänlaista häirintää tai muuta ikävää vankilassa työskennellessään. Toisaalta vankien kanssa käsiteltävät asiat ovat sen verran rankkoja, että Kaijanniemi toteaa olevansa vasta nyt riittävän kypsä työhön vaatimuksiin.

– Kun tapaan miehiä, pyrin an-

Vankiladiakoni Niina Kaijanniemi on työskennellyt Satakunnan vankilassa puolitoista vuotta, ja pitää työstään todella paljon.

tamaan kullekin tunnin aikaa keskusteluille. Tällä Huittisissa toimistoni sijainti on todella hyvä, koska kuljen aina pajan läpi, jossa miehet työskentelevät päivisin. Sitä kautta tutustun miehiin nopeasti, ja heidän on luonnollista tulla juttelemaan kanssani, Kaijanniemi miettii.

Vankiladiakoni on ainoa puolueeton taho vankilassa, ja hänelle on helppo puhua. Miehet haluavat puhua siviilissä olevista murheistaan, parisuhteestaan ja perheestään. Myös tehdystä rikoksesta ja tulevaisuudesta puhutaan paljon.

– Vangeilla on monissa asioissa todella kauniit arvot, esimerkiksi huoltaa toista. He haluavat päästä kiinni tavalliseen elämään, onnistua ja löytää hyvän parisuhteen.

VAULA WRANG

Torstai-Akatemia

Torstai-Akatemian syyskausi käynnistyy Senioriseminaarilla to 1.9. klo 12 Opiototalon auditoriossa, Gallen-Kallelankatu 14. Perinteinen Senioriseminaari keskittyy pitkittyneen kivun hoitoon ja pitkäaikaissairauden kanssa elämiseen.

Klo 12–13 fysioterian ja kuntoutuksen ylläkäri **Hannu Heikkilä** Satakunnan sairaanhoitopiiristä luennoi teemalla ”Kivun hoito: käypä hoito -suositus ja kivun hoidon organisointi”. Kahvitauon jälkeen klo 13.30–14.15 on vuorossa **Sisko Karisen** kokemuspuheen vuoro aiheesta parantumattoman sairauden kanssa eläminen. Seminaari on avoin ja maksuton.

Torstai-Akatemiat jatkuvat 6.10. klo 14 Porin seurakuntakeskuksessa, Seniorityöryhmä esittelee Porissa tarjolla olevia seniorien kulttuuripalveluja. Marraskuun 3. päivä jäteuuvaja **Merika Lanne** Porin kaupungin ympäristövirastosta aiheella ”Älä kompastu jätteisiin”, ja 15.12. on Kauneimpien joululaulujen vuoro kanttori **Guido Kriikin** johdolla.

Torstai-Akatemian järjestävät Porin kesäyhdistys, Keski-Porin seurakunta sekä Porin seurakuntayhtymän yhteinen diakonia.

Vauvaklubi alkaa

Pohjois-Porin alueen Vauvaklubi alkaa perjantaina 2. syyskuuta Porin seurakunnan seurakuntakodilla klo 10–12, osoite Alahangantie 1. Klubi on tarkoitettu ensimmäisen lapsen saaneille perheille, ja se kokoontuu kerran viikossa.

Klubiin ilmoittaututaan sähköisesti pori.vl.fi/sivu kautta. Vauvaklubiin voidaan ottaa 12 perhettä ilmoittautumisjärjestyksessä.

Toiminnasta vastaavat Keski-Porin seurakunnan lastenohjaaja, diakonissa, Diakonin opiskelijat ja Pohjois-Porin neuvolan terveydenhoitajat. Klubin jäsenyys on ilmaista. Ohjelmassa on vapaata seurustelua, kahvitelua ja erilaisia toimintatuokioita.

Sururyhmästä tukea

Keski-Porin ja Porin Teljän seurakunnissa alkavat sururyhmät.

Keski-Porin kirkkotuvan sururyhmä alkaa torstaina 8. syyskuuta klo 18. Ryhmässä voi jakaa menetykseen liittyviä kokemuksia samantapaisessa elämäntilanteessa olevien kanssa. Ryhmässä on lupa surra, näyttää surua, keskustella ja pohtia vaikeita asioita. Ryhmää ohjaavat pastori **Laura Koukari** ja diakonissa **Teija Eloranta**. Ilmoittautuminen 1.9. mennessä Teija Elorannalle, p. 0400 309 828.

Porin Teljän sururyhmä pidetään Teljän kirkossa sunnuntaisin välillä 25.9.–6.11. klo 11.30–13.30, ei 23.10. Ryhmää vetävät kappalainen **Pasi Virta** ja diakoniatyöntekijä **ma. Satu Katila**. Ilm. 19.9. mennessä Satu Katila, p. 0400 309 866, satu.m.katila@evl.fi. Ryhmään mahtuu 10 henkilöä.

Lähetysten iltapäivä

Keski-Porin seurakunnan lähetystyö ja Satakunnan Kansanlähetys järjestävät sunnuntaina 18. syyskuuta klo 14 Porin Seurakuntakeskuksen 2. kerrroksessa lähetysiltapäivän. Päivässä puhuvat lähetystyöntekijät, maahanmuuttajatyöstä vastaava **Pirjo Niemelä** ja aluekoordinaattori **Elisabet Elo**. Musiikista vastaavat **Hännikkälä** ja mukana päivässä ovat myös **Marja Mattila** ja **Marketta Lehto**.

Saa rakastaa.

Tilaa **askel** 10 kuukautta
vain 40 € (norm. 74 €).

Näköislehti ostettavissa askellehti.fi

askel

Tilaa soittamalla
020 754 2333

- Lankapuhelimesta: 8,35 snt/puh. + 7,02 snt/min.
- Matkapuhelimesta: 8,35 snt/puh. + 17,17 snt/min.

Tilaa sähköpostilla
asiakaspalvelu@kotimaa.fi

Tilaa internetistä
www.askellehti.fi/tarjous

☒ Kyllä kiitos! Tilaa ☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Tilaan Askel-lehden määräaikaisena tilauksena 10 kk hintaan 40 € (norm. 74 €).
Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta.

TILAAJA/MAKSAA
Nimi _____
Osoite _____
Postinumero ja -toimipaikka _____
Puhelin _____
Sähköposti _____

SAAJA (jos eri kuin maksaja)
Nimi _____
Osoite _____
Postinumero ja -toimipaikka _____
☐ Minulle saa lähettää tietoa ja tarjouksia sähköpostilla ja tekstiviestillä.

ASKEL
MAKSAA
POSTI-
MAKSUN

Kotimaa Oy
Vastauslähetyt
Tunnus 5001582
00003 Helsinki

Tilaus päättyy automaattisesti tilausajan loputtua. Tarjous on voimassa 31.12.2016 asti ja koskee vain uusia tilauksia Suomessa.
Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteyshenkilö voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinoinnin henkilötietojen mukaisesti. 1.1.2013 alkaen vähintään kuukauden ajaksi tilattavien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 10 % ja Digilehden 24 %.

Seurakuntien piireistä iloa elämään

Erilaisina yhdessä

Juttuhetki yksinäisille tai yksinäiseksi itsensä tunteville tarjoaa virkistystä samassa tilanteessa elävien Pormestarinluodon seurakuntakodilla.

Alkusesäyksenä ryhmälle oli Teija Elorannan idea.

– Monia ihmisiä yhdistää se, että on yksin. Päivät toistuvat samanalaisina. Juhlapäivät ovat "päiviä siinä missä muutkin", toteaa Eloranta.

Elämä kuitenkin koostuu enimmäkseen arjesta. Tämän vuoksi Eloranta ajatteli, että olisi hienoa, jos samassa tilanteessa elävät uskaltavat tulla yhteen juurikin arjessa.

– Moni luulee, että kukaan muu ei ajattele kuten itse. Voi olla hieno kokemus, jos toinen sanoittaa sen, mitä itsekään ajattelee.

Ryhmää ohjaava Eloranta pyrkii siihen, että joukkoon on helppo tulla. Pakko ei ole sanoa mitään; tilaa on myös hiljaa ololle.

– Jeesuksen esimerkin mukaisesti pitäisi kysyä: "Mitä toivot minun sinulle tekemän?" Ei näin: "Minä tiedän, mitä sinä tarvitset."

Puhuttu on monenlaisista aiheista, esimerkiksi lapsuuden muistoista. Elorannalla on joka kerraksi valittu teema, jonka mukaan edetään, jos kaivataan ohjattua runkoa.

– Ensimmäiseksi on pieni alkujenitelmä ja rukous. Sen jälkeen kysytään, mitä kuuluu.

Kuulumisten kertomisessa on käytettävissä nallekortit, jotka tuovat keskusteluun hauskan lisänsä. Nallekorteilla on erilaisia ilmeitä. Korttipakasta kukin voi valita oman tunnetilaansa sopivan kulton. Keino on hyvä myös silloin, jos tuntemuksiaan on vaikea pukea sanoiksi.

Kuulumisten vaihdon jälkeen juodaan kahvit.

– Yleensä juttu vain lähtee kulkemaan. Ryhmä vie itse itsensä. Tämä osoittaa sen, että tällaiselle ryhmälle on tarvetta.

Eloranta pitää tärkeänä myös sitä, että erilaisina voidaan olla yhdessä.

– Saa olla eri lailla ajattelevia ja uskovia. Näkemyksistä on hienoa keskustella. Jokaisella on oikeus mielipiteeseensä.

• **Juttuhetki parittoman viikon maanantaina klo 13.30, alkaa 26.9., Pormestarinluodon seurakuntakoti.**

Tuolijumpalla hyvään vanhuuteen

Seurakuntakeskuksen avarassa salissa marssitaan istuen. Aivan totta: istuen, sillä kyseessä on Mummun Kamarin tuolijumpapa. Jalat nousevat joutuisasti. Kyytiä anne-

taan myös käsille ja olkapäille. Uidaan laajoin kaarin, "nyrkkeillä", kädet hakevat uusia suuntia.

– Sormet eteen niin pitkiksi kuin saatte! Myös sivuille! Vain oma kroppa on rajana! kannustaa ohjaaja Irma Pietilä.

Jalkoja nostellaan puolelta toiselle vuorotellen, kädet taputtelevat jalkojen alla, tehdään ristivenytyksiä.

– Vastakkainen kyynärpää, vastakkainen polvi... Jaksaa, jaksaa! Vatsalihakset meitä tästä liikkeestä kiittää! huutelee Pietilä.

Ryhmän perusti Sanna Aalto vuonna 2010. Pietilä tuli hänen rinnalleen vetäjäksi vuonna 2013.

– On hyvä, että Irma tuli. Saamme jakaa kokemuksia, ja jos toinen ei jonain kertana pääse, niin toinen tulee, toteaa Aalto.

Hän ohjaa myös omaa jumpparyhmää, jossa keskitytään enemmän venytyksiin ja pitkäkestoisin liikkeisiin.

Ensimmäiset puoli vuotta ryhmä toimi pienellä porukalla. Vähitellen joukko kasvoi. Osallistujia on nyt viitisenkymmentä.

Irma Pietilä on tehtävästään innostunut.

– Minulla on visio, sisäinen pallo: kumpi ihmiset voisivat elää täyspäätyisesti kotonaan niin vanhoiksi kuin mahdollista! hän sanoo sellaisella äänellä, että jos se hänestä on kiinni, niin varmasti eletään ja pitkään.

Pietilä panostaa ennen kaikkea kolmeen asiaan: niveltien liikkuvuuteen, lihasvoiman kartutukseen ja tasapainoon.

Hän tietää hyvin, että niveltien liikkuvuus alkaa iän myötä kärsiä. Kun reisihihaksiin saadaan lisää voimaa ja treenataan tasapainoa, niin mahdollisuudet itsenäiseen selviytymiseen kasvavat huomasti.

Sanna Aalto on samoilla linjoilla siitä, mihin jumpassa kannattaa panostaa.

– Tärkeää tässä ryhmässä on myös sosiaalinen puoli, kanssakäymisen, Aalto sanoo.

– Aivan totta. Fyysinen kunto edesauttaa merkittävästi myös sosiaalisuutta, toteaa Pietilä.

• **Mummun Kamarin tuolijumpapa tiistaisin klo 10.45, läpysä 14.**

Iloa ja arjen kristillisyyttä

Aurinko helottaa ja valaisee Noormarkun kirkon tienoita. Seurakuntatalissa kaikuu tilanteeseen hyvin sopiva virsi: "Aurinkomme ylös nousi".

Ollaan Naisten piirissä. Tunnelma on vapautunut ja raikas. Piiriläiset ovat kokoontuneet Eila Tamminen johdolla kahdeksan vuoden ajan. Piiriin on ajan mittaan tullut lisää osallistujia. Tällä hetkellä heitä on kaikkiaan 30.

Eläkkeellä oleva Tamminen keksi idean huomattuaan, että seurakun-

Kuvassa Mummun Kamarin tuolijumpapa vetää Irma Pietilä. Ryhmän perustaja Sanna Aalto kuvassa vetäjästä seuraava oikealla.

nassa oli toimintaa lapsille ja miehille, mutta ei naisille.

Ohjelmaan kuuluu Päivän sana ja lopuksi Herran siunaus. Muutoin ohjelmakunto on hyvin vapaa. Kahvia juodaan, virsiä veisataan, lue-taan, lausutaan runoja ja ruputel-laan. Onpa virsikirjan lisäksi avail-tu vitsikirjaakin. Erään ryhmäläi-sen jatkokehto on osaltaan kou-kuttanut saapumaan uudelleen.

Ohjelmasta on matalan kynnyk-sen paikka, jossa toteutuu arkipäi-vän kristillisyyttä. Jokainen saa tulla pai-kalle sellaisena kuin on. Myös tieto siitä, että kyseessä on seurakunnan tilaisuus, luo osaltaan turvallisuutta.

Aloitteen piiristä teki diakonia-työntekijä Kristiina Johansson. Piiri on osa Noormarkun seurakunnan aikuistyötä.

– Olen piirissä mukana silloin tällöin, yleensä lähden myös retkille mukaan, Johansson kertoo.

Eila Tamminen innostaa muita-kin seurakuntia kokoamaan naisia yhteen.

Ryhmä kiitetään hyvää vetäjää. – Ette te musta eroon pääse en-nen kuin kuole!" heläyttää Tam-minen.

Nauru kiirii poikki avaran salin.

• **Naisten piiri parillisin viikon torstaina klo 14 Noormarkun seurakuntatalilla.**

Noormarkun Naisten piirissä kokemuksia jaetaan porukalla.

Askartelua ja Sanaa

Sampolan kerhuhuoneella, tilavan pöydän ääressä, istuu hyväntuuli-nen ihmisjoukko. Houkuttava vä-rä silkkipaperista askarreltuja ruu-suja lepää pöydällä.

Ohjaaja Erkki Karp lukee Päivän Sanan. Kahvia kaadetaan janoavil-le ja monen sortin kastettavaa tar-jotaan. Ilmapiiri on leppoisa. Vieras tuntee olevansa todella tervetullut.

Ryhmä on kokoontunut lähes kolmen vuoden ajan. Eläkeläinen Erkki Karp vetää ryhmää vapaaehtoisena. Vapaaehtoisuudesta Karpil-la on yhdenoista vuoden kokemus.

Ryhmässä askarrellaan, mutta

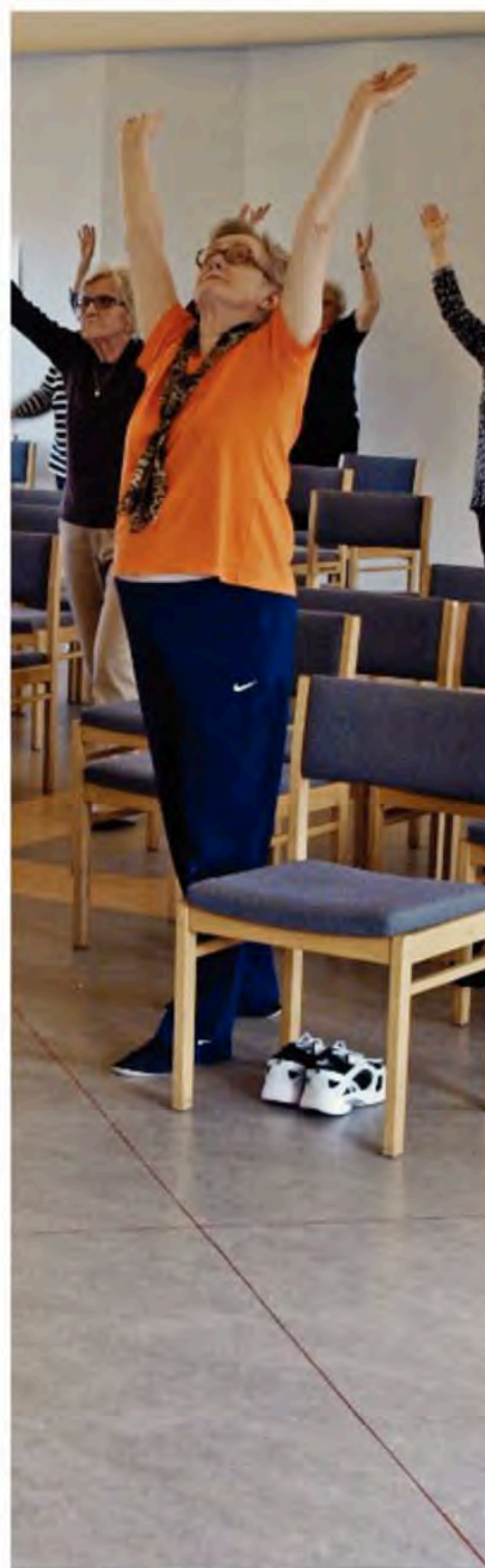
vähintään yhtä paljon keskustellaan – niin maanpäällisistä kuin tuon-puoleisistakin. Tilaa on niin naurul-le kuin vakavuudellekin.

Ryhmän ikähaarukka on suu-ri. Väkeä käy noin nelikymppises-n ihmisjoukko. Houkuttava vä-ränsä silkkipaperista askarreltuja ruu-suja lepää pöydällä.

Ohjaaja Erkki Karp lukee Päivän Sanan. Kahvia kaadetaan janoavil-le ja monen sortin kastettavaa tar-jotaan. Ilmapiiri on leppoisa. Vieras tuntee olevansa todella tervetullut.

Ryhmä on kokoontunut lähes kolmen vuoden ajan. Eläkeläinen Erkki Karp vetää ryhmää vapaaehtoisena. Vapaaehtoisuudesta Karpil-la on yhdenoista vuoden kokemus.

Ryhmässä askarrellaan, mutta

lisviikolla. Yhdessä pohditaan siu-naamisen perinteitä kulttuurisam-me ja "koti"-sanan laajempaa mer-kitystä, Taivaan kotia. Tuntuu virs-ä veisataan.

Kellon lähestyessä hyvästelyn hetkeä ryhmäläinen Reijo Havimo lausuu komealla äänellä pitkän ru-non sinivokasta, jollaista hän pitää kämmenensä.

Erkki Karp esittää vielä tietokil-pailukysymyksiä, jolloin itse kukin saa verryttää Raamatun tuntemus-taan. Tekstipätkä hartauskirjasta kuullaan Karpin lukemana.

Siihen on hyvä lopettaa. Tapaa-misiin!

• **Puhurin ahertajat-ryhmä lepää syyskauden 2016.**

Diakonissa Teija Eloranta toivottaa tervetulleeksi yhteiseen kokoon-tumiseen

"Lämminhen- kinen perhe"

Meri-Porin seurakunnan Kuntopiirillä on pitkät perinteet. Kokoonn-tu on jo kymmenien vuosien ajan.

Viikoittain jumpataan 10–20 mi-nuuttia hyvän musiikin tahdissa. Ohjelmaan kuuluu myös hartaus. Paikalla on toisinaan pappi, kanto-rikin pyydettäessä. Myös muita vie-raita saapuu ajoittain. Kerran kuussa syödyään kerhossa. Ruokailusta vas-taa tuntiohjaaja Marianne Ristikallio.

– Olen huomannut, kuinka vi-reyttävä vaikutus tällä on sekä mie-lle että ruumiille. Yhdessäolo on tärkeää, sillä moni osallistujista asuu yksin, kertoo ryhmää ohjaava dia-konissa Anne Kangas.

Ehdotus, että ryhmä kokoontuisi joka toinen viikko, tyrmättiin oitis. Kasetilla soi "Sininen ja valkoi-

nen", välillä Boleronkin rytmit, kun tuolisaa liikuttellaan polvia ja käsiä ylös, eteen ja taakse. Saa noustakin, voimien mukaan.

Joukkoon mahtuu todella pitkän linjan kävijöitä; löytyy jopa 45 vuo-den takaisia muistoja kokoonnumi-sista. Vanhin osallistuja on 94-vuo-tias.

Ryhmä on kaikille avoin, terve-tulleitä ovat niin miehet kuin naiset-kin. Tällä hetkellä on akkavalta, mut-ta onpa ryhmässä käynyt erään iäk-kään osallistujan isäkin aikoinaan.

Yhdessä tehdään käsitöitä, laule-taan ja keskustellaan. Aivojumpalla-kin on osuutensa; tietokilpailuja jär-jestetään säännöllisesti. Muutaman kerran vuodessa tehdään retki. Joka maaliskuun ohjelmaan kuuluu pot-kukelkakirkko, jossa on aivan oma tunnelmansa!

Entä mikä ryhmässä on antoisin-ta, mikä houkuttaa mukaan aina u-delleen? Vastauksia putoilee nopeasti:

– Tämä on päivä, jota aina odot-taa.

– Parempi se on täällä kun yksi-näs omas mökis.

– Me ollaan ku yks lämminhen-kinen perhe!

Puhurin Ahertajissa askarrellaan kahvien lomassa. Toimintaa vetää Erkki Karp.

Ylh. Perinteikkäiseen Reposaaressa kuntopiiriin kokoonnutaan joka viikko voimistelemaan yhdessä.

Vas. Poikien pienoismaali-kerhossa rakennetaan autojen ja muiden kulkuvälineiden pienoismalleja.

laista Ferraria. Tuomas Kostiaisella on käsissään amerikkalainen Ford, ja Niklas Sandberg on ottanut projek-tikseen lentokoneen.

Mikko Jokinen on huomannut ohjattavansa työskentelevän hyvin omatoimisesti. Keskittyminen on intensiivistä.

– Ekaksi etsitään osat, sitten kat-sotaan ohjeet, ja ohjeiden mukaan aletaan rakentaa. Kuva kerrallaan, kertovat ryhmäläiset.

– Eivät näitä nämä kaverit paljon apua tarvitse, Jokinen toteaa poruk-kaansa tyytyväisenä.

Hän tilaa materiaalit, toimii asiantuntevana taustahahmona ja neuvoo tarvittaessa. Hän on itsek-in harrastanut pienoismallien kokoa-mista poikasena.

Ryhmä on pyörinyt viiden vuo-den ajan.

– Kaikista hienointa tässä on nähdä, miten pojat nauttivat työstä ja kehittyvät koko ajan. On hyvä, et-tä kerhotarjonnassa on tällainenkin vaihtoehto kaiken urheilullisuuden lomassa.

Poikien pienoismaali-kerhossa rakennetaan autojen ja muiden kulkuvälineiden pienoismalleja.

– Ja tällä on paljon ystäviä, tote-aa Tuomas Kostiaisen.

• **Varhaisnuorten poikien pienoismallikerho torstaisin klo 15–16.30 Ruosniemen kirkolla.**

Tuomas Koskimäki ahertaa kah-deksanpäiväisen panssarivaunun parissa. Elias Setälä työstää italia-

TEKSTI: KUKKA-MÄÄRI CLEVE

Vielä kaksi konserttia

Päätöskonsertti 4.
syyskuuta soi viulisti Tõnu Reimannin muistoksi.

Porin Teljän kirkon Suvi-illan Sävclhartauksen konsertit vie-
li elokuun viimeisenä ja syys-
kuun ensimmäisenä sunnuntaina.
Konserttikanteleen ja klarinetin
yhteissoittoa kuullaan elokuun vii-
meisenä sunnuntaina, kun duo **Eva
Alkula ja Reetta Näättänen** esittää
suomalaisia ja japanilaista kama-
rimusiikkia. Täällä Pohjantähden
alla -konsertin ohjelma on valittu
kesäiltaan sopivaksi: Merikannon,
Järnefeltin ja Sibeliuksen teosten li-
säksi kuullaan mm. japanilaista lau-
lujä, Kirmo Lintisen *Kolme taissi-
kuvaa* sekä Juhani Nuorvalan *Kol-
me impromptua klarinetille ja kan-
telelle*.

Duon jäsenet olivat Sibelius-Aka-
temian ensimmäisiä vaihto-opiske-
lijöitä Hokkaidon Kasvatustieteel-
lisessä yliopistossa. Molemmilla on
rakas suhde Japaniin. Japanilaiset
vaikutteet kuuluvat myös duon oh-
jelmistossa.

Kunniansoitus Tõnu Reimannille

Virolainen viulisti **Tõnu Reimann**
(1947–2016) toimi Porissa Palmgren-
konservatorion opettajana vuosina
1989–2008. Hän teki paljon yhteis-
työtä myös Porin Teljän seurakun-
nan ja kanttori **Anne-Marie Grund-
sténin** kanssa. Pitkän linjan muu-
sikkoo kunnioitetaan muistokons-
sertissa, jossa esiintyvät Reimannin
kollegat viulisti **Mikhail Pitelman**,
sellisti **Vesa Vaahtoranta** ja pianis-
ti **Jussi Rinta**.

Tõnu oli todella arvostettu ja
kunnioitettu opettaja sekä lämmin
isovel, Vesa Vaahtoranta kiittelee.
Vaahtoranta ehti työskennellä
yhdessä Reimannin kanssa 80-lu-
vun lopulta aina vuoteen 2008 asti,
jolloin Reimann jäi eläkkeelle Palm-

Suvi-illan Sävclhartaus

sunnuntaisin klo 20
Porin Teljän kirkossa

28.8. Täällä Pohjantähden alla

Eva Alkula, kantele,
Reetta Näättänen,
klarineti.

Yhteistyössä Porin
kaupungin kulttuuri-
asiainkeskuksen
kanssa

4.9. In memoriam
Tõnu Reimann

Mikhail Pitelman, viulu,
Vesa Vaahtoranta, sello,
Jussi Rinta, piano.

Ohjelma 10 euroa.

Jussi Rinta, Vesa Vaahtoranta ja Mikhail Pitelman esiintyvät In memoriam Tõnu Reimann -konsertissa 28. elokuuta.

gren-konservatorion virastaan. Työt
jatkuivat vielä Viron Musiikkiakade-
mian professorina Tallinnassa.
Tõnu oli todella kova teke-
mään töitä. Hän matkusti viikottain
ja usein öisin Porin ja Tallinnan vä-
liä linja-autolla ja laulalla. Hän teki
6–7-päiväistä työviikkoja, josta puo-
let Porissa ja puolet Tallinnassa, Jus-
si Rinta kuvailee.
Vesa Vaahtoranta muistaa, mitä

Reimann opetti hänelle erään tun-
nin jälkeen;
– Kerran tuloin oppitunnilta
tuohutuneena, ja Tõnu sanoi minulle,
että kyllä opettaja saa suuttua, mut-
ta silmistä se ei saa näkyä, Vaahtor-
anta hymyilee.
Idea muistokonserttiin alkoi
muuoloutua Jussi Rinnan mielessä
keväällä Reimannin kuoleman jäl-
keen.

Tõnu oli niin merkittävä per-
soona, että muistokonsertin järjes-
täminen tuntui tärkeältä.
– Konsertin ohjelma koos-
tuu virolaisen säveltäjä **Arvo Pär-
tin** sekä **Erkki Melartinin** ja **Dmit-
ri Šostakovitsin** musiikista, Vesa
Vaahtoranta päättää.

VAULA WRANG

Iltamusiikki alkaa urut ja elokuva -konsertilla

Keski-Porin kirkon syksyn Iltamusiikkisarjan avajaiskonser-
tissa sunnuntaina 11. syyskuu-
ta nähdään **Sergei Eisensteinin** elo-
kuva *Panssarilaiva Potemkin*. Musi-
kin elokuvaan improvisoi tämän ke-
sän Pori Organ festivaalista tuttu ur-
kuri **Mikko Helenius**.

Vuonna 1925 valmistunut myk-
kälokuva *Panssarilaiva Potemkin*
on yksi elokuvahistorian kivi-
jaloista, jättäjä, joka on edelleen-
kin yhtä elinvoimainen ja energinen
kuin ilmestyessään. Se on neuvos-
toliittolaisen mykkäelokuvan suuri
yksiinäinen, johon kaikkia tuon ai-
kakauden elokuvia väistämättä ver-
taillaan. *Panssarilaiva Potemkin* lu-
keutuu edelleenkin kaikkien aikojen
suurimpien ja arvostetumpien elo-
kuvien joukkoon. Se on **Jean Renoi-
rin** *Pelin sääntöjen* (1939) kanssa ai-
noa elokuva, joka on ollut mukana
jokaisella Sight & Sound -lehden jär-
jestämällä maailman parhaat eloku-
vat -listalla.

Mikko Helenius on valmistunut
Sibelius-Akatemiasta kirkkomusi-

Urkuri Mikko Helenius improvisoi musiikin Panssarilaiva Potemkin -elokuvaan.

koksi ja toimii Oulunkylän seura-
kunnan kanttorina. Urkuimprovi-
saation innoitusta tuli mm. **Harri
Viitaselta** ja monelta eurooppalai-
selta mestarilta.

Keski-Porin kirkon iltamusiikki

Konsertit sunnuntaisin klo 18

11.9. Urut ja Elokuvia -konsertti

"Panssarilaiva Potemkin"

Mikko Helenius, urut

Ohjelma 10 euroa.

Helenius opiskeli bandoneonsoi-
toa sekä sävellystä Pariisissa vuosina
2001–2004. Hän on säveltänyt kirk-
komusiikkia sekä musiikkia eloku-
viin, teatteriin sekä soveltanut var-
sinkin tangomusiikkia orkestreille
eri maihin.
Lokakuun iltamusiikissa 16.10.
sopraano **Pia Freund** ja urkuri **Juha-
ni Romppanen** tulkitsevat mm. **Max
Regerin** musiikkia, jonka kuolemas-
ta tulee tänä vuonna kuluneeksi 100
vuotta. Iltamusiikkisarjan päätös-
konsertissa 20. marraskuuta esiin-
tyy espoolainen kirkkomusiikko ja
urkutaiteilija **Puulina Hyry**.

SEURAKUNNISSA TAPAHTUU ELO-SYYSKUUSSA 2016

Keski-Pori

KESKI-PORIN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhä-
päivisin klo 10: Su 28.8. Ilona
Koivisto, Sofia Flinck, Guido
Kriik, kirkkokahvi (ystävyyss-
seurakuntatyö). — Su 4.9. He-
rättäjähdytysten kirkkopyhä,
Kari Erkkola, Juhani Romppanen,
kirkkokahvi (keskustan alueen
piirineuvosto). — Su 11.9. Meri-
mieskirkkopyhä, Juhani Romppanen,
kirkkokahvi (nuorisotyö). — Su
18.9. Sofia Flinck, Tuja Kruus, kirkkokah-
vi (kirkkopuistossa). — Su 25.9.
Pekka Aalto, Juhani Romppanen,
kirkkokahvi (diakoniatyö).
Yökonsertti Mozart! to 1.9.
21, Pori Sinfonieta, kapelli-
mestari Janne Nisonen, sopra-
ano Mari Palo. Liput: ticket-
master.fi.
Tuomasmessu su 4.9. 18. Ks.
s. 14.
Iltamusiikki su 11.9. 18. Ks.
s. 10.
Aamuehtoollinen ke 14.9. 8,
Laura Koukkari.
Porin Päivän konsertti to
22.9. 19, Pori Sinfonieta, ka-
pellimestari Jutta Seppinen,
Saara Kemppi (oboe), Ion Bui-
novski (viulu). Liput: ticket-
master.fi.
Sanan ja rukouksen ilta ti
13.9. ja 27.9. 18.30.
**Mahdollisuus yhteiseen ru-
koukseen** ti 12.

KESKI-PORIN KIRKKOTUPA

Rukouspiiri su 28.8. 18.

**Kirkkotuvan Kesäraamattu-
piiri** ke 31.8. 13, Luuk. 23–24,
Pirkko Heikkilä.

Miesten raamattupiiri joka
toinen ma 18, 59, 19.9., paril-
liset viikot. Matti Bergius p. 02
646 0892.

Sururyhmä alk. to 8.9. 18. Ks.
s. 7.

RUOSNIEMEN KIRKKO

Messu sunnuntaisin klo 12:
Su 28.8. Ilona Koivisto, Guido
Kriik. — Su 4.9. Heikki Hesso.
— Su 11.9. Merimieskirkkopyhä,
Heikki Hesso. — Su 18.9. —
Su 25.9. Pekka Aalto.
**Seurakuntakuoron harjoit-
ukset** ma 17.30, alk. 12.9. Päi-
vi Holkko p. 0400 309 838.
Hopeakerho joka toinen ti 12–
14, seurakuntasali, alk. 13.9.,
parittomat viikot. Diakonisa
Elna Virtalaine p. 0400 309 821.
Perhekerho Tiistai-Taaperot
joka toinen ti 14–15.30, alk.
30.8., parittomat viikot. Terhi
Kujansuu p. 0447 309 645, Heidi
Jutila.
Raamattupiiri joka toinen ti
18, 13.9., 27.9., parittomat vii-
kot. Laura Koukkari p. 0400
309 826, Pirkko Heikkilä p. 040
5049 403.

Perhekerho I ke 10–11.30, alk.
31.8. Paula Brander p. 0447
309 644, Kristiina Jokinen p.
0400 309 798, Terhi Kujansuu
p. 0447 309 645.
Tarinatupa to 22.9. 13–15, ker-
nan kuussa Anna ja Arvo va-
paaehtoisten seurassa. Kutsuu
eläkeikään ehtineitä seuruste-
lemaan ja vaihtamaan ajatuksia
kahvivuoksesta äärelle.
Tied. Elna Virtalaine.
**Anna ja Arvo vapaaehtoisten
kokoonuminen** to 8.9. 13–15.
Tied. Elna Virtalaine.

Aitien ilta kuun viim. to 18.
Tied. Elna Virtalaine.
Pienoismallikerho, Mikko
Jokinen p. 0400 309 823.
Tyttökerho, Anne Saarela p.
0400 309 836.

Martat joka toinen ti 18, pa-
rilliset viikot. Martta-aattees-
ta kiinnostuneet kaiken ikäiset
naiset, monipuolista toimintaa.
Anne Vanttila p. 0400 309 825.
Ruosniemen kirkon tilat
(Ruosniementie 162) ovat
vuokrattavissa seurakunnalli-
siin perhejuhliin. Kastejuhlia
varten tilat maksuttomat. Seur-
akuntatoimisto p. 0447 309
636.

HYVELÄ

Kotiraamattupiiri ma 18,
29.8., 12.9., 26.9., parittomat
viikot, Tammissilla, Lotskerintie
42 B. Timo Tamminen p. 040
505 0598.

TOEJOEN KOULU

Kansaoulukatu 1

Raamattupiiri joka toinen ke
18.30, 14.9., 28.9., parittomat
viikot. Riitta ja Paavo Simula p.
040 516 4671, p. 02 639 4261.

SEURAKUNTAKESKUS

Veisuuhetki joka toinen ti 13,
30.8., 13.9., 27.9., parittomat vii-
kot, 4. krs. Virsi- ja hengellisiä
lauluja, Raamatun sanaa, kahvit.
**Mediamission Rukoustu-
pa** (kappeli) ke 18.30–19.30.
Naiset, miehet, nuoret. Rukoil-
ua: Mahdollisuus Muutokseen
-mediamission Satakunnan, Porin
kaupungin ja seurakuntien
puolesta, mukana Riitta Roos.
Herättäjät su 4.9. 13.

Lähetyspiiri ma 18.30, alk. 5.9.
Sukkapäiri joka toinen ti 13, 6.9.,
20.9., parilliset viikot. Kudo-
taan sukia ydinkeskustan alueen
diakoniatyön tarpeisiin. Marja-
Leena Silvan p. 0400 309 767.
Merimieskirkkopäiri ti 15, alk.
6.9.

Raamattupiiri to 10, alk. 8.9.
Laura Koukkari p. 0400 309
826.

40+ raamattupiiri joka
toinen su 17, 11.9., 25.9. Ks.
Raamattupiirit s. 13, Teljä.
Lähetysten iltapäivä su 18.9.

14, 2. krs. Lähetystyöntekijät
Pirjo Niemelä (maahanmuutta-
jatyö), Elisabet Elo (aluekoordina-
attori), musiikki Hannikkälä,
Marja Mattila, Marketta Lehto.

Kysymyksiä, keskustelua, kah-
vitarjoilu, kirjapöytä, lähetys-
koruja. Järj. Keski-Porin lähe-
tystyö, Kansanlähetys.
**Keski-Porin seurakunnan 4 v.
seurakuntalaisten syntymä-
päiväjuhlat** ke 21.9. 18. Muka-
na lapsityöntekijät, Porin Teat-
terinuoret. Kutsu tulee kotiin!
Lähetysten myyjäiset to 29.9.
11–13.

Perheluento to 29.9. 18, ai-
he Uhmaikäiset, perheneuvo-
lin psykologi Maija Löytökorpi.
Lea Rantamaa p. 0400 309 834.
Retkipäiri pe 30.9. 18.

**PORMESTARINLUODON
SEURAKUNTAKOTI**

Messu su 11.9. 12.

**Kahvilaisuus alueelle muut-
taneille** ke 7.9. 18. Tervetuloa
Pormestarinluodon alueel-
le, tutustu seurakuntakotiin ja
alueen toimintaan.

Virkepiiri ti 12–14. Sointu
Mäntylä p. 044 340 0257.
Juttuuhetki yksinäisille joka toi-
nen ma 13.30, alk. 26.9., parit-
tomat viikot. Teija Eloranta, p.
0400 309 828.

Tyttökerho, Anne Saarela p.
0400 309 836.

Perhekerho ke 10–11.45, alk.
31.8. Lea Rantamaa p. 0400
309 834, Marja Kaski p. 044
730 9646, Päivi Piilola p. 044
730 9642.

Matkalle Kauhavan Kangas-Aittaan

Porin Teljän seurakun-
ta ja Länsi-Porin se-
urakunta järjestävät
yhdessä matkan Kauhavan
Kangas-Aittaan (Länsi-Pori)
ja Seinäjoen käsityö-
seuralle.
Lähtö Teljän kirkolta klo
8.15. Länsi-Porin kirkolta klo
8.15. Paluu noin klo 21.30.

Matkan hinta on 30 eu-

roa/henkilö. Hinta sisäl-
tää bussikuljetuksen, ruo-
kailun noutopöydästä sekä
pääsylipun Seinäjoen käsi-
työseuralle.
Lähtö Teljän kirkolta klo
8.15. Länsi-Porin kirkolta klo
8.15. Paluu noin klo 21.30.

Matka on täyttynyt vii-

me vuosina todella nopeas-
ti, joten ilmoittautu ajois-
sa.

Ilmoittautumiset Län-
si-Porin seurakuntatoimis-
toon p. 0447 309 655, Kir-
si Keskielä p. 0400 309
861 tai Pirjo Paukkuselle p.
0400 309 863.

Retki Ikaalisten Kylpylään ja Hämeenkyröön

Länsi-Porin diakonia-
työ järjestää maanan-
taina 11. lokakuuta ret-
ken Ikaalisten Kylpylään ja
Hämeenkyröön.
Lähtö klo 8 Länsi-Po-
rin kirkolta ja Eteläpuistos-

ta klo 8.15. Retken hinta on
40 euroa, sisältäen bussi-
kuljetuksen, sisänpääsyn
Ikaalisten kylpylän allas-
osastolle ja ruokailun nou-
topöydästä. Puhumatkal-
la tutustutaan Hämeenky-

rön kirkkoon sekä Frantsi-
lan huomuyrittäjiin.
Ilmoittautumiset 30.9.
mennessä Länsi-Porin se-
urakuntatoimistoon, p. 0447
309 655.

RUOKAILU ke 12–13.

Raamattupiiri joka toinen ke
18.30, 7.9., 21.9., parilliset vii-
kot. Marjatta Katja p. 044 363
4846.

Kahvi- ja teetupa la 13–15.
**Luojan Luomien Leppoisat
Lauantait** la 13, kuun 1. kirja-
2. laulu- 3. runo- ja 4. käsityö-
lauantai.

Mikropäivän seurat to 29.9.
18. Varsian ja koululaulujen il-
ta. Rov. Veijo Järvinen kertoo
Mikael Nybergistä. Koululaulut
laulattaa Keijo Ahorinta, kah-
vitarjoilu.

LYTTYLÄN RUKOUSHUONE

Messu su 25.9. 12.30.

VANHUSTENTALOT

Pormestarinluodon koti (Pe-
räsimentie 5): Ollaan yhdessä
kerho ke 13, alk. 7.9.

Ruskahovi (Peräsimentie 3):
Kuukausihartaus to 8.9. 13.30,
Antero Virtanen. — Seurakun-
nan tuokio ma 12.9. 13.30. Por-
mestarinluodon piirineuvos-
ton väkeä, Pirkko Heikkilä.

Ruskakoti (Peräsimentie 5):
Seurakunnan tuokio kuun 1.
to 1.9. 13. — Kuukausihartaus
to 15.9. 13.30, Laura Koukkari.

Tipurinkatu 20, vanhusten-
talo kerhohuone. Diakonissan
vastaanotto kerran kuussa to
10–11. Aamun Sana, veren-
paineen mittaus, keskustelua

yms. Kotikäynti mahdollinen.
Lea Rantamaa p. 0400 309 834.

KIRJURINLUODON

KESÄTEATTERI

Yhteislaulutilaisuus su 28.8.
16, Mikko Salonen, Aulis Haa-
visto, Luokkarinkoulun pojat,
Guido Kriik, keskustan alueen
piirineuvosto.

KUNTOKERHO

Kokoonuu ti 10, Kirjurin-
luodon parkkipaikka. Lea Ran-
tamaa p. 0400 309 834.

MUSIIKKITOIMINTA

Seurakuntakeskus, 5. krs musi-
ikkisali: Kamarikuoro Vox Hu-
mana ke 17, alk. 31.8. Guido
Kriik p. 0400 309 837. — Kirk-
ko-kuoro ke 15–16.15, alk. 7.9.,
tied. Guido Kriik. — Tuomas-
kuoro ja soittajat, Päivi Holkko
p. 0400 309 838. — Porin Yli-
siislaulajat ke 16–18, Kaia Tont-
ti p. 0440 803 388. — Cantor-
es Vesperit pe 16, alk. 2.9. tied.
Guido Kriik.

Ruosniemen kirkko (Ruosnie-
mentie 162): Elna Virtalaine p.
0400 309 821, alueet: Ruosnie-
mi, Hyvelä, Isojoenranta.

RAAMATTUPIIREJÄ

Tähtitatu 12 kerhohuone joka
toinen ke 13, 14.9., 28.9., pa-
rittomat viikot. Pirkko Sarlund
p. 040 578 5262.

**Maanmittarinkatu 9 ker-
hohuone** joka toinen to 13,
8.9., 22.9., parilliset viikot. Rit-

31.8. Perhekahvilan tyypinen
perhekerho, keskustelu, väi-
pala, leikkiä, touhua, hiljenty-
minen yhdessä. Maksuton, vä-
lipala tarjolla. Eija Lindholm p.
0400 309 641, Mikko Salonen
p. 0447 309 648.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

**Keski-Porin seurakunnan
diakoniatyöntekijät**, Huom!
Ajanvaraus puhelimitse.
Vastaanottoaika:
Seurakuntakeskus (Eteläpuis-
to 10 A, 4. krs.): Marja-Leena
Silvan p. 0400 309 767, alueet:
keskusta, 5. osa. — Mikko Sa-
lonen p. 044 7309 648, alueet:
Karjaranta, Aittaluoto, Lukka-
rinsanta. — Lea Rantamaa p.
0400 309 834, alueet: Toejoki,
Lyttylä, Toukari.

**Pormestarinluodon seura-
kuntakoti** (Alahangantie 1):
Teija Eloranta p. 0400 309 828,
alue: Pormestarinluoto.

Ruosniemen kirkko (Ruosnie-
mentie 162): Elna Virtalaine p.
0400 309 821, alueet: Ruosnie-
mi, Hyvelä, Isojoenranta.

RAAMATTUPIIREJÄ
Tähtitatu 12 kerhohuone joka
toinen ke 13, 14.9., 28.9., pa-
rittomat viikot. Pirkko Sarlund
p. 040 578 5262.

**Maanmittarinkatu 9 ker-
hohuone** joka toinen to 13,
8.9., 22.9., parilliset viikot. Rit-

va Mönkkönen p. 0400 485
878, Laura Koukkari p. 0400
309 826.
Serafinan kerhohuone (An-
tinkatu 22) kerran kuussa ke
14.9. 13. Marketta Lehto p. 050
374 2014.

VARHAISKASVATUS

Sairaalakerho lastenohjaa-
ja Sirpa Kosken tavoittaa Sa-
takunnan keskussairaalan Lasten-
ja naistentalolta arkipäi-
visin p. 045-121 1167. Lapset
ja vanhemmat voivat työstää
kokemuksiaan sairaalamai-
masta.

Päivähoitoyhteistyö lasten-
ohjaaja Eija Lindholm vierai-
lee lapsiryhmissä, päiväkotien
kanssa tehtyjen eri sopimus-
ten mukaisesti. Mukana lapsi-
työn pastori Heikki Hesso, la-
psohjaaja Päivi Isonokari tai
lastenohjaaja Marja Kaski.
Eija Lindholm p. 0447 309 641.

Päiväkerho ryhmiä Ruosnie-
men kirkolla, Pormestarin-
lu

JATKO A SIVULTA 11

16.9. ja 30.9. 13.30. — **Kotiranta 2** ke 21.9. 14.

MUUALLA

Suvelinnun laulujen ilta ke 31.8. 18, Mettämätkan laavu, opaste Mäntysaarentieltä. **Lähetysten iltapäiväkahvit** ma 19.9. 14, Leena ja Yrjö Kortelahdella, Lutikontie 22.

SEURAKUNTATOIMISTO

Avoinna ma 14–17, pe 9–12. **EU-pakettien jako** ma 29.8. ja 19.9. 10–12, alakerta.

TÄMMÖSTEN TUPA

Avoinna pe 9.30–12. **Neuleavukka** ti 6.9. 18, yhdessäoloa, käsittöä, teetä.

PÄIVÄKERHOT

Avoin päiväkerho ti 9.30–11.30. Mukaan eväät, tarjolla kahvia ja mehua. **Varhaisnuorten kerho** ma 15–16.30.

Länsi-Pori

LÄNSI-PORIN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.8. Jussi Kärmäntä, Sakari Salminen. — Su 4.9. Mika Kyytinen. — Su 11.9. Reija Nordström. — Su 18.9. Tanja Häkkinen. — Su 25.9. Jussi Kärmäntä. **Kansainvälinen Majatalo-ilta** to 1.9. 18.30, Mika Kyytinen, kahvi. **Iltaamessu** pe 16.9. 18, nuoret, nuoret aikuiset. Jussi Kärmäntä. Kahvit, mahdollisuus jäädä viettämään ns. olohuoneita. **Ystäväyden ilta** su 18.9. 17, Mika Kyytinen, Heikki Nurmi-järvi, Sinikka Henninen, nuorten kuoro Vox Cordium.

LATTOMEREN KIRKKO

Messu su 4.9. 12, Mika Kyytinen. **Seurat** la 10.9. 14, Mika Kyytinen.

PREVIKIN KIRKKO:

Messu su 18.9. 12, Tanja Häkkinen.

KÄPPÄRÄN PIENI KAPPELI:

Sanan ja laulun ilta ti 30.8. 18, Mika Kyytinen, Sakari Salminen.

OLUTUPA

Ojuntie 2, Länsi-Porin liikekeskus **Auki** ti, to ja pe, alk. ti 6.9. **Leskinen kahvila** ti 10.30–11.30.

ATK-kerho ti 11.30. **Päiväpiiri** to 8.9. 11–12.30. **Lähetyslaulajaiset** to 15.9. ja 29.9. 11–12.

Rukousilta to 15.9. 18, Jarkko Willman. **Paivelupäivä** to 22.9. 11–14. **Verenpaineen mittausta** pe 11–12.

Sana Viikonvaihteeksi pe 12. **Kirjallisuuspiiri** ma 12.9. 18, Terhi Rannelan historialliset romaanit: Punaisten kyynelet talo (2013) ja/tai Frau (2016). — La 22.10. Teljän kirjallisuus-päivillä. — Ma 21.11. 18, ”kirja-kahvila”, esittely kirja, jota suosittelet.

LÄHETYSPIIRIT

Käppärän lähetyspiiri joka

toinen ti 18, parilliset viikot. 6.9. Olotupa, 20.9. Eeva-Liisa Haanpäällä, Nilitie 16. **Lattomeren lähetyspiiri** joka toinen ti 18, parittomat viikot. 13.9. Juntusella, Rinnemäentie 28.

KUOROT

Lapsikuoro (6–12 v.) alk. to 1.9. 16.

Nuorten kuoro Vox Cordium (15–25 v.) alk. to 1.9. 18. **Kirkkokuoro** alk. pe 2.9. 17. Länsi-Porin kirkko, joht. Leelo Lipping p. 045 121 1153.

VARHAISKASVATUS

Päiväkerhot 3–6 v., alk. vk 33. **Perhekerhot** alle kouluikäisille lapsille ja vanhemmille, alk. vk 35. Vapaista paikkoja, tied. Marja Lehtonen p. 0400 309 818, marja.lehtonen@evl.fi.

VARHAISNUORISOTYÖ

alk. vk 36. **Kokki-kerho** 1.–6. lk. pojat ma 16–17.30, Pietniemen seurakuntatalo.

IPPI-klubi pojat ke 18–21, Olotupa. Huom! Alkanut 24.8.

Sählykerho 1.–3. lk. pojat ke 15–15.55 ja 4.–6. lk. pojat ke 16.05–17. Länsi-Porin kirkko. **Tyttöpolkakerho** 1.–6. lk. ma 18.30–19.30, Lattomeren kirkko. **Kokki-kerho** 1.–3. lk. tytöt ti 16–17.30 ja 4.–7. lk. tytöt ke 16–18, Pietniemen seurakuntatalo.

Tyttökerho 1.–6. lk. tytöt to 15–16, Länsi-Porin kirkko.

Tied. ja ilm: porievl.fi/varhaisnuorisotyö-lp. Anniina Nyland p. 0400 309 816, anniina.nyland@evl.fi, Jonathan Kyfin p. 0400 309 859, jonathan.kyfin@evl.fi.

DIAKONIAITYÖ

Länsi-Porin kirkon diakonia-työntekijöiden vastaanotot, ajanvaraus puhelimitse: Kirsi Keskinen p. 0400 309 861, Soili Korpela p. 0400 309 862, vs. Tiia-Maria Leino p. 0400 309 869. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi. **Päiväpiirit:** Lattomeren kirkko ma 5.9. 11–12.30. — **Preiviikin seurakuntatalo** ti 6.9. 13–14.30. — **Olotupa/Niitty-maa** to 8.9. 11–12.30.

Vastaanotto: Lattomeren kirkko ma 9–10. — **Preiviikin seurakuntatalo** ti 9–10. — **Olotupa** pe 11–12.

Matka Kauhajan Kangas-Ait-taan ja Seinäjoen käsityömessuille pe 30.9. Ks. s. 11.

Retki Ikaalisten Kylpylään ja Hämeenkyröön ti 11.10. Ks. s. 11.

Meri-Pori

Toimisto suljettu, eikä kerhoja ja piirejä ke 7.9. Meri-Porin srkn työntekijöiden oman työyhteisöpäivän vuoksi.

AHLAISTEN KIRKKO

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.8. Sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund. — Su 4.9. Messu, Hanne Tobiasson, Hanneli Grönlund. — Su 11.9. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Hanneli Grönlund. — Su 18.9. Messu, Albert Halonen, Pekka Tyni. — Su 25.9. Sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Pekka Tyni.

AHLAISTEN SEURAKUNTAKOTI **Raamattupiiri** joka toinen ma 13, 29.8., 12.9., 26.9., parittomat viikot. **Seurakuntapiiri** ti 13.

PIHLAVAN KIRKKO

Jumalanpalvelus sunnuntai-

sin ja pyhäpäivisin klo 10, kirkkokahvit: Su 28.8. Messu, Niilo Suhonen, Eeva Lindholm. — Su 4.9. Sanajumalanpalvelus, Helena Kuusiranta. — Su 11.9. Messu, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm. — Su 18.9. Sanajumalanpalvelus, Merimies kirkkosunnuntai, saarna Wolfgang Pautz-Wilhelm, lit. Helena Kuusiranta. — Su 25.9. Messu, Hanne Tobiasson, Hanneli Grönlund.

PIHLAVAN KIRKON SEURAKUNTASALI

Seurakuntapiiri joka toinen ke 12, 21.9., parilliset viikot.

PIHLAVAN SEURAKUNTATALO

Lähetyspiiri joka toinen ke 16, 31.8., 14.9., 28.9., parittomat viikot.

Raamattupiiri joka toinen to 18, 8.9., 22.9., parilliset viikot. **Kanneljärvi-piiri** joka toinen ma 18, 12.9., 26.9., parittomat viikot.

REPOSAAREN KIRKKO

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 28.8. Sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund. — Su 4.9. Reposaaren kirkon 140-vuotisjuhlassa, Heimo Hietanen, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund, kirkkokahvit Junnissa. — Su 11.9. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Hanneli Grönlund.

lonen, Hanneli Grönlund. — Su 18.9. Messu, Albert Halonen, Pekka Tyni. — Su 25.9. Sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund. **Bachianas-konsertti** pe 9.9. 18, sopraano Soja Virta, sello-yhtye Celim, ohj. 10 e.

REPOSAAREN PAPPILA

Raamattu- ja keskustelupiiri ti 12.

Kuntopiiri ke 13. **Lauluilta** to 1.9. 18, kahvit, Anne Kangas.

Nuorten ilta

Nuorten ilta ke 21.9. 18.

REPOSAAREN PAPPILA

Reposaaren pappilan vieressä Kudontamahdollisuus: mattoja, poppanoita yms. joka päivä, tarvittaessa opastus, tied. p. 050 328 6975.

KYLÄSAAREN SEURAKUNTATALO

Sanajumalanpalvelus su 4.9. 12, Hanne Tobiasson.

Lähetyspiiri joka toinen ke 14, 31.8., 14.9., 28.9., parittomat viikot.

Seurakuntapiiri joka toinen ke 14, alk. 21.9., parilliset viikot.

DIAKONIAN VASTAANOTOT

Ahlainen ti 9–11, muina aikoina sop.muk. p. 0400 309 801. — **Reposari** ke 9–11. — **Pihlala** ma ja pe 9–11.

LAPSET

Päiväkerho 3–6 v., 38 e kausi, sisäsuulennus 50 %, alk. vk 33. — Pihlavan ja Kyläsaaren seurakuntatalo ma ja to 9–12 ja 13–16. — Ahlaisten seurakuntakoti ti ja pe 13–16.

Perhekerho kaikenikäisille lapsille aikuisen kanssa, ei ilm., ilmainen, alk. vk 34. — Pihlavan ja Kyläsaari ti 9–10.30. — Ahlainen pe 10–11.30.

Musiikkikerho 3–4 v. 13–13.45, 5–8 v. 14–14.45, 1–2 v. oman aikuisen kanssa 15–15.45, 15 e kausi, alk. vk 37, Pihlavan. Tanja Lahti p. 0400 309 777.

Avoin kerho 3–6 v. pe 9–12, ei ilm., ilmainen, alk. vk 35, Pihlavan.

Liikuntakerho esikouluikäisille ti 13.15–14.15, ei ilm., ilmainen, alk. vk 35, Pihlavan.

Vauvaklubi vauva-ikäinen ryhmä pe 14–15.30, ilmainen, alk. vk 35, Pihlavan.

Tied. Saara Hakiluoto-Kartio p. 0447 309 654.

VARHAISNUORET

Puuha-kerho: Enäjärven koulun kirjasto, ma 13–16, alk. 29.8. — Pihlavan seurakuntatalon srk-sali, ti 13–16, alk. 30.8. — Reposaaren pappila, ti 14–16.30, alk. 30.8. — Kaanaan kerho, ke 13–16, alk. 31.8. — Kyläsaaren seurakuntatalo, to 16.30–17.30, alk.

1.9. — Ahlaisten seurakuntakoti, pe 12–15, alk. 2.9. **Kokki- ja puuha-kerho** ke 17–18.30, alk. 31.8., Pihlavan kirkon keittiö ja sali.

Sählykerho ke 17.15–18.15, alk. 31.8., Pihlavan srk-talon monitoimitalo.

Musakerho to 15–16, alk. 1.9., Pihlavan kirkon alakerta.

Pyhäkoulu joka kuun 1. su jumalanpalveluksen yhteydessä, kirkon kerho, ohj. 10 e.

Nuorten illat, yökahvilat, yms. Terhi Rätty p. 0400 309 736.

NUORISOTYÖ

Nuorten illat, yökahvilat, yms. Terhi Rätty p. 0400 309 736.

Noormarkku

NOORMARKUN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10, sunnuntaisin klo 9.15 aamurukoushetki Noormarkun pappilassa: Su 28.8. Kari Penttinen, Pekka Jokitalo. — Su 4.9. Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 11.9. Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 18.9. klo 18 Iltaamessu, Tapio Hietalahti, Markku Lahti. — Su 25.9. Tapio Hietalahti, Heli Lehtonen.

NOORMARKUN PAPPILA

Raamattuluento su 4.9. 18, Matteus 25–28, Kari Penttinen. **Siionin kanteleen lauluseurat** pe 9.9. ja 23.9. 18, Veli-Pekka Huhtanen, kahvit, kirjapöytä.

EkaVekara-ryhmä ti 9.15–11.15, alk. 30.8. Tied. vapaista paikoista Elina, elina.lehesvuo-ri@evl.fi.

Perhojen kerho ke 9.15–11.15, Elina.

Perhekerho to 9.15–11.15, Elina.

Aamurukoushetki ma 8.30, kaikille avoin. — **Naisten raamattu- ja rukouspiiri** ma 18, alk. 5.9. — **Miesten raamattu- ja rukouspiiri** ma 18.30. — **Käsiyöpiiri** ti 10–12, alk. 30.8. — **Miesten piiri** ti 13. — **Kultaisen län kerho** ke 14, alk. 31.8, seur. 28.9.

— **Women's Bible Study / Naisten englanninkielinen raamattupiiri** joka toinen to 18, 8.9., 22.9., parilliset viikot. Hilka-Liisa Viitala p. 044 595 7484. — **Missiokuoron harjoitukset** su 18, alk. 11.9. Kirkkokuoron syyskausi 7.9.–25.12.

NOORMARKUN SEURAKUNTATALO

Hyvää mieltä arkeen-kerho ti 6.9. 13.30. — **Satakunnan omaishoitajat** avoin kahvila ti 14.9. 13–15. — **Omaishoitajaryhmä** kokoontuu joka kuun toinen ti 13, alk. 13.9. — **AVH-kerho** joka toinen ke 14, alk. 7.9. Huom! 1. kerta Snällintuvalia klo 13.30. — **Naisten piiri** joka toinen to 14, alk. 8.9. — **Yksinelävien ilta** to 15.9. 18. — **Kivipiiri** to 18, alk. 1.9. — **Nuorten illat** ke ja pe 19.

KUVAAMO to 13.30–15.30, alk. 1.9., eskareille ja ekaluokkalaisille. Tied. vapaista paikoista Anne, annelaika@evl.fi.

Minun tarinani ti 20.9. 19, Juha Lahti. Tyttären onnettomuudessa menettänyt isä kertoo surutyöstä lauluin ja sanoin.

RAAMATTUUN KIRKKOON **Messu:** Su 4.9. 13, Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 18.9. 10, 16 v. juhlaamessu, ks. s. 12.

LASSILAN KIRKKO

Messu: Su 4.9. 13, Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 18.9. 10, 16 v. juhlaamessu, ks. s. 12.

LASSILAN PAPPILA

Kyläkahvila to 13, kerran kuussa, alk. 8.9.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

LASSILAN PAPPILA

Kyläkahvila to 13, kerran kuussa, alk. 8.9.

Kirkkokuoron syyskausi 8.9.–25.12.

MUUALLA

Hartaus: Snällintupa, joka toinen ke 13.30, 31.8., 14.9., 28.9., parittomat viikot. — **Lähipalvelukeskus** to 12.30. — **Mäntylinna**, joka toinen ke 13, 7.9., 21.9., parilliset viikot.

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-työn vastaanotot ma ja to 12–14, pe 9–11, Noormarkun seurakuntatalo. Ellet pääse vastaanottoaikoihin, varaa oma aika. Kotikäynnin tarvittaessa. Kristiina Johansson p. 0447 309 713, Carita Anttila p. 0447 309 712. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi.

Porin Teljä

Instagram: porinteljaseurakunta

TELJÄN KIRKKO

Koiviston puistikko 50 **Messu** sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10, kirkkosalissa "Nooran arkki" – hiljainen leikkimies- ja laulu-ilta lapsille, alk. 4.9. Su 28.8. Kansan Raamattuseuran kirkkopöytä, Juha Välsä, Henri Rönkä, Hanna Salminen. — Su 4.9. Taina Salteen lähtöjuhla, syyskauden avaus, Kaisa Huhtala, Silja-Maaria Kavasto, Lumino-so-kuoro. — Su 11.9. Seppe Sattilainen, Juha Välsä, Janne Pelto-Piiri, Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 18.9. Jänne Pelto-Piiri, Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 25.9. Tapio Hietalahti, Heli Lehtonen.

Naisten raamattu- ja rukouspiiri ma 18, alk. 5.9. — **Miesten raamattu- ja rukouspiiri** ma 18.30. — **Käsiyöpiiri** ti 10–12, alk. 30.8. — **Miesten piiri** ti 13. — **Kultaisen län kerho** ke 14, alk. 31.8, seur. 28.9.

— **Women's Bible Study / Naisten englanninkielinen raamattupiiri** joka toinen to 18, 8.9., 22.9., parilliset viikot. Hilka-Liisa Viitala p. 044 595 7484. — **Missiokuoron harjoitukset** su 18, alk. 11.9. Kirkkokuoron syyskausi 7.9.–25.12.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

WÄINÖLÄN KIRKKO **Päikintie 1–3** **Messu** ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16. Ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.

JATKOA SILVULTA 13

Väinölin kirkko, ma ja to 9–12, ti ja pe 9–12 ja 13–16. Eeva Siira p. 0447 309 667. — Kala-holman kerho, ma ja to 9–12, ti ja pe 9–12. Sari Pirhonen p. 0447 309 680. — Sam-polan kerho, Puhurintie 22, ti ja pe 9–12. Tied. Jenni Noppari, Susan Yrjölä.

Iltakerho 4 v. täyttäneet tai nykyinen päiväkerholainen voi tulla ilta-kerhoon, ti 17–19, alk. 30.8., Kala-holman kerhoon. Sari Pirhonen p. 0447 309 680, sari.pirhonen@evl.fi.

Tiedustelut perhekerhoista ja päiväkerhoista lastenohjaajille, osoitteet: etunimi.sukunimi@evl.fi sekä lapsi- ja perhe-tiimi p. 0400 309 789. Facebook: Porin Teljän Lapsi- ja perhetieto.

Lasten musiikkikerho ti 10–10.45, seur. 30.8., Esivallanka-tu 6. Alle kouluikäisille lapsille yhdessä vanhempien kanssa tai 4 v. täyttäneille yksin. Musi-sointia monipuolisesti ja musi-kin illoin! Maksuton. Eriikka Hei-kola p. 041 4451 050.

Pyhän tanssin iltapäivät Pyhä-tanssi on rukousta koko ke-holla. Mukana yhdessäolo ja liike, jolla yllätetään ja pyydetään siunausta Jumalalta. Alk. to 1.9. 15–16, seur. 29.9., Väi-nölin kirkko. Tied. Sari Pirho-nen.

Pyhäkouluun toivotaan tervetulleeksi työttöjä ja poikia 4 v. alkaen rippikouluikäan saakka. Nuoremmat oman ai-kuisen kanssa. — **Teljän kirkko** su 10–11, alk. 4.9. — **Kuviskirkko** to 17–18.30, ajalla 8.9.–10.11, Teljän kirkko. Töiden näyttely esillä vk 46–48 Porin kaupunginkirjaston las-tenosastolla. Toteutetaan raamat-tuopetuksen inspiroimana taidetöitä, painotetaan luo-vuutta ja lasten omat näke-mykset asetetaan etusijalle. Tarkoituksella lapset oppivat ilmaisemaan itseään kuvatai-teen keinoin eri tekniikoita käyttäen. Käymme läpi oleell-isimmat taidetekniikat: maa-laamme akryylimaalilla ja ak-varelliväreillä, teemme pastel-li-, hiili- ja tussitöitä sekä kol-miulotteisia töitä kuten kera-miikkaa. Kokeilemme erilaisia sekatekniikoita, opiskele-mme grafiikan alkeita tekemäl-lä painokuvia. Värioppi-, som-mittelu- ja muu teoriaopetus työskentelyn ohessa. Kuvatai-depyhäkoulu soveltuu parhai-ten kouluikäisille, pienemmät-kin ovat tervetulleita. Ohjaa-jat: Eija Kymäläinen, Arja Riit-tä Ihalainen. — **Esikoislesta-diolaisten pyhäkoulu** (Koivis-tonpuistikko 53) joka toinen to 18, alk. 1.9. p. 050 569 8420. — Tied. pyhäkouluohjaaja Eija Kymäläinen p. 0400 309 795, eija.kymalainen@evl.fi.

Yhteinen toiminta

KEHITYSVAMMAISTYÖ

Seurakuntakeskus, Iltapäivä 14, 2. krs. — Kehitysvammais-ten päiväkerho ke 14.9. 13–14.30. — Kehitysvammaisten iltakerho ti 20.9. ja 27.9. 17.30–19. — Kehitysvammaisten vanhemmat, Tukikeskus, ma 12.9. ja 26.9. 13–14.30.

Leirejä ja retkiä

Syksyllä varhaisnuoret ja perheet pääsevät osallistumaan monenlaisille leireille ja retkille.

Varhaisnuorille

Jokaiselle leirille otetaan 20–28 lasta leiristä riippuen ja varalle 10 lasta. Leirit täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Kaikki leirit järjestetään Silokallion. Leirin hinta 25€/osallistuja.

Leirille mahtuneet saavat ilmoittautumisaajan päättäneen kirjeen, jossa on leirimaksun lisäksi tiedot varusteista, kuljetuksista ja muista leiriin liittyvistä asioista. Varasijoilla olia saa tiedon sijastaan tekstiviestillä.

Majoittuminen Silokallion 4 hengen huoneissa, joissa on wc ja suihkut. Ruokailuissa huomioimme ilmoitetut ruoka-allergiat.

Kaikki ohjaajamme ovat ensiaputaitoisia.

Leirit järjestää Porin evl:n seurakuntayhtymän seurakuntapalvelut/kasvatut ja seurakunnan varhaisnuorisotyö.

Lisätietoja leireistä Maija Hannonen, p. 0400 309 772. Ilmoittautumismakkeet: porievl.fi > Yhteinen seurakuntatyö > Leirit/toiminta.

Syyslomaleirit 24.–30.10.

Ilmoittautuminen leireille 26.9.–7.10. 7–12 –vuotiaat

24.–26.10.2016 Tyttöleiri I

24.–26.10.2016 Poikaleiri

26.–28.10.2016 Tyttö-poikaleiri I

28.–30.10.2016 Tyttöleiri II

12–14 –vuotiaat

26.–28.10.2016 Tyttö-poikaleiri II

Mielenterveyskuntoutajat, Eteläpuisto 10 B, 2. krs., Tukikeskus, ma 19.9. 13–14.30.

Diakoniatyöntekijä paikalla ke 9–12, Eteläpuisto 10 B, 2. krs.

Hyvään Mielen Talo, Valtakatu 9. Hartaus to 15.9. ja 29.9. 14. **Kuurot** ti 6.9. Huomi klo 13 Lähetyspiiri, Eteläpuisto 10 B, 2. krs., Tukikeskus. — Su 11.9. 12. Jumalanpalvelus, Kuurojen Yhdistys, Länsipuisto 26.

MASS IN ENGLISH

The Kappara's small chapel After a break of some years, Masses will be celebrated once again in Pori by Anglican episcopal permission, the Kappara pieni kappeli will be used with the kind permission of the Pori Lutheran Clergy. Services will take place regularly except when the priest is abroad. — **18.9. 10, 25th Sunday of Ordinary Time**, Amos 8.4–7, I Tim. 2.1–8, Luke 16.1–13. — **25.9. 10, 26th Sun. of O.T.** Amos 6.1 & 4–7, I Tim. 6.11–16, Luke 16.19–31.

MIKONKATU 8

Cafe huone -ilta joka kuun 1.

ja 3. la 19–23, sali. Rento tunnelma, höyryvää kahvia, viileitä virvokkeita, hyvää seuraa, paikallisen gosselmusiikin säestyksellä hartauksia. cafehuone.net/info.

Teetupa Beetel joka toinen la, alk. 17.9., parittomat viikot. Sanaa, keskustelua, musiikkia, pientä naposteltavaa.

MUMMUN KAMARI

Iltäpuisto 14. Auki ma-to 11–15, pe 11–14.

Ma: Viikon avaus 11.30. **Shakkikerho** 13. — **Ti: Tuolijumppa** 10.45. **Käsityön ystävät** 13, Kamarikerho. **Sanoja ja Säveliä** 20.9. 12, toivonruojen äärellä. — **Ke: Erilaisia toimintatunioita** 13. — **To: Tuolijumppa** 12. **Hartaus** 13. — **Su: Sunnuntaikerho** 13–15.

Kummikerho la 12–14, alk. 17.9.

Työtupa ke 10–13, alk. 14.9., Eteläpuisto 14, kellarikerros. **Leskien klubi** joka kuun viim. ma 15.30–17, avoin kaikille leskille, ei ilm. Huomi! Alk. ti 30.8. 12–16, retki Kiukaisten Vanhaan pappilaan. Ilm. 26.8. menn. toimistosiht. Pauli West-

terholm p. 0400 309 768. Seur. ma 26.9.

SATAKUNTA RUKOILEE -TAPAHTUMA

La 24.9. 14 ja 18, Porin helluntaisrk. Itsenäisydenkatu 9. Kansanedustaja Antero "Moose" Laukkanen. — 14 Iltapäiväluento- ja rukoustilaisuus, seurakuntien vastuunkantajille, missiossa vapaaeht. toimineille, kahvimaksu vapaaeht., ilm. info@porinhelluntaisseurakunta.fi. — 18 Iltapäiväluento- ja rukoustilaisuus, kaikille avoin, maksullinen kahvila. Järj. Satakunnan Mahdollisuus muutokseen -mediamissiossa mukana olleet seurakunnat.

SENIORISEMINAARI

To 1.9. 12–14.15, Opistotalo, Gallen Kalliolankatu 14. Ks. s.7.

TUOMASMESSU

Su 4.9. 18, Keski-Porin kirkko, Tanja Häkkinen, Martat.

VAPAAEHTOISUUDEN INFO

Ti 13.9. 17–20, Viikkarin Valtakatu 17, Kaikille avoin, tarjoaa perustietoa vapaaehtois-

toimintaan osallistumiseen, ei vaadi toimintaan sitoutumista, saat todistuksen ja vapaaehtoisuutta tarjoavien toimijoiden yhteystietoja. Ilm. viim. to 8.9. merja.majalahti@pori.fi tai p. 044 701 6636. Järj. kunta – yhdistys – seurakunta yhteistyönä.

Kristilliset yhdistykset

ESIKOISLESTADIOALAISET

Rukoushuone, Koivistonpuistikko 53: Seurat su 28.8. 17, su 4.9., to 11.9., to 18.9. ja to 25.9. 15. — **Käsityöilta** to 18, 25.8., 8.9., 22.9. — **Pyhäkoulu- ja raamattuilta** to 18, 1.9., 15.9., 29.9. — Muista tapahtumista ilmoitetaan erikseen.

EVANKELIUMIYHDISTYS

Väinölin kirkko: Messu su 16, lapsille kaksi pyhäkouluryhmää: isoille ja pienille omansa. Kahvit messun jälkeen: Su 28.8. Johan Helkkula. — Su 4.9. Johan Helkkula. — Su 11.9. Juha-

ne Pelto-Piri, Johan Helkkula. — Su 25.9. Erkki Koskeniemi.

Sleyn rukoushuone, Varvinkatu 3: Nuorten raamisti 19. — Matongo-lähetyspiiri ke 31.8. ja 28.9. 13, Erkki Kivela. — Raamattuluento to 8.9. 18, Room. 1, Johan Helkkula. — Kotiryhmä to 15.9. 18, Juhana Tarvainen. — Lasarusilta to 29.9. 18, Antti Itäkytä ja Johan Helkkula.

ISRAELIN YSTÄVÄT RY

Tilaisuus ti 13.9. 18, puhe Pir-lie Velay Israelista, kahvit 17.30, Seurakuntakeskus, 1. krs.

ISRAEL-TYÖ RY

Tilaisuus su 11.9. 16, Esa ja Pirkko Keuru, Seurakuntakeskus, 1. krs.

KANSANLÄHETYS

Lähetyskoti, Seurakuntakeskus, 5. krs. www.satakunnankl.fi, toimisto auki ma-to 10–15 tai sop. mukaan. — Startti-raamattupiiri ti 18. — Epin piiri joka toinen ma 16.30, alk. 5.9., parilliset viikot.

Kohtaamispaikkamessu joka toinen su 17, Srk-keskus, 5 krs., musiikkisali. Tule ja kohtaa Sanan, musiikin, rukouksen ja ehtoollisen kautta armollinen Jumala. Messun jälkeen kahvit Lähetyskodilla, musiikissa Houseband, lapsille pyhäkoulu: Su 28.8. "Kirjallisuus", Sakari Leppänen. — Su 11.09. "Jeesus antaa elämän", apulaislähetysjoht. Teijo Peltola, Sakari Leppänen. — Su 25.09. "Rakkauden kaksoskäsily", Satu Salo, Jarkko Willman.

Lähetysksen iltapäivä su 18.9. 14, Srk-keskus, 2. krs. Ks. s. 11. **Israel ajan kellona – raamat-tuopetus** su 25.9. 14–16, Srk-keskus, 2. krs., sali, Pentti Hei-niä, Reijo Heikkilä.

Me Miehet pe 26.8. 18 Silo-kallion leirikeskus, maakun-nallinen "Isän askelissa"-mies-tenilta. Kahvit 17.30, pasto-ri Reijo Ahtela, Gospel Pa-suuna musioi ja tarinoi, Es-ko Mäki-Soini, "Sataa Jumalan pelloilta", kolehti Me Miehet toiminnolle, makkaraa, seuranpöytä rannassa, vastuissa ydinpappi Sakari ja MeMi-työ-ryhmä. — To 29.9. 18 vierailu Puimuritehtaille, Konepa-jaranta 2, toiminnan esittelyä, tehtäseen tutustumista, rov. Heikki Mäkelä puhuu "Mie-hen valinnat: Kestä, perään-ny, hyökkääl". Duo Toivo mu-sisoi. Järj. Me miehet tmk ja Kirkko Porissa.

Leirikirjeistä selvää, mitä varusteita leirille kannattaa ottaa mukaan.

Palvelupäivä on henkireikä ikäihmisille

Simo Korpela

Länsi-Porin seurakunnan järjestämä palvelupäivä tarjoaa virkistystoimintaa ikäihmisille Olotu-alla. Kerran kuussa järjestettävä palvelupäivä on jo pitkään jatkunut perin-ne. Palvelupäivään kuuluvat ruo-ka-iltojen, kahvituksen, leikkimielisen kilpailujen ja yhdessäolon lisäksi myös hartaus ja virsiä.

Erkki Reunamo kertoo käyneensä palvelupäivässä kolmen vuoden ajan. Hän kehuu palvelupäivän yhteishen-keä ja ilmapäiriä. Myös Sirkka-Liisa Ahonen kokee palvelupäivän itselleen tärkeäksi.

– Erityisesti mukavia asioita palvelupäivässä on hartaudet, laulut, ruokailu ja se että näkee muita ihmisiä. Palvelupäivä on sellainen henki-reikä, Ahonen kiittelee.

Mukavia ihmisiä ja ruokailu

Palvelupäivä on hyvä keino tavata ihmisiä ja kokea yhteisöllisyyttä seuran-piirissä. Myös Anneli Kaivola kertoo käyneensä palvelupäivässä jo vuosia.

– Pidän mukavina asioina kilpai-luja, ystävällistä henkilökuntaa, har-tauksia ja ruokaa, Kaivola kertoo. Palvelupäivässä on joka kerta jär-jestetty ruokailu jälkiruokineen va-paaehtoisuustyöntekijöiden voimin.

Palvelupäivään on tarvittaessa mahdollista saada kuljetus seurakun-nalta Länsi-Porin alueella.

– Tarvittaessa haetaan vaikka ko-tiovelta, seurakunnan diakoniatyön-tekijä Kirsi Keskinen lupaa.

Kirsi Keskinen kertoo myös uu-

sien osallistujien olevan tervetulleita palvelupäivään.

– Mukaan mahtuu lisää osallis-tujia ja kaikki ikäihmiset Länsi-Po-rin alueelta ovat sydämellisesti terve-tulleita!

Palvelupäivästä peritään 6 euron ruokamaksu ja kuljetuksen kera mak-su on 14 euroa.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot voi esittää Länsi-Porin seurakunnan dia-koniatyöntekijöille:

Kirsi Keskinen, p. 0400 349 861
Soili Korpela, p. 0400 349 862

ROOSA LEHTONEN

Länsi-Porin palvelupäivässä ruoka maistuu hyvässä seurassa.

Hiljaisuutta merellä ja retriiteissä

Lähde mukaan Hiljaisuutta merellä -risteilylle kesäviik-kona 31. elokuuta klo 18–21. Lähtö Luvian Laitakarista. Risteilyllä ovat mukana Virpi Rönkkömäki-Mäntynen ja Pir-jo Tiira. Hinta 30 e, sisältäen ris-teilyn ja kahvit.

– Vesikö, pettämätön alku-ele-menti, alkaa hiljalleen armah-taa mieltäni toisenlaiseen taajuu-teen? Sisimpäni alkaa tyhjentyä ja rauhoittua. Mielikuvat alkavat

virtailla omia uomiaan ja suisto-jaan, kuvali viime vuonna hil-jaisuuden risteilylle osallistunut Kukka-Maaria Cleve.

Ilmoittautua ehtii vielä 26.8. Meri-Porin seurakuntatoimis-toon, p.044 730 9660, meri-pori@evl.fi tai Luvian kirkkoherranvi-rastoon, p. 0400 811 189, luvian.seurakunta@evl.fi.

Tiedusteluihin vastaa Pir-jo Tiira p. 0400 309 731, pirjo.tiira@evl.fi.

Hiljaisuuden retriitteihin Junnilaan

Porin evl:n seurakunnat järjestävät syksyllä 2016 kolme hiljaisuuden retriittiä Reposaaressa Junnilassa. Il-moittautumiset retriitteihin toi-mistosihiteeri Irja Mäkelälle, puhelinvaihe.pori@evl.fi tai p. 0400 309 783.

mennessä.

4.–6.10. Hiippakunnallinen retriitti "Lupauksessa leväten". Oh-jaajina Mika Mäntyranta ja Anna-Kaisa Hautala. Hinta 110 euroa. Il-moittautuminen 2.9. mennessä.

14.–16.10. Surevien retriitti "Loh-dutuksen ja toivon lähteillä". Oh-jaajina Teija Eloranta, Minna Salminen ja Raija Kiviniitty. Hinta 98 euroa. Ilmoittautumi-nen 19.9. mennessä.

Keski-Porin Vox Humana -kuoroa johtaa kanttori Guido Kriik.

Vox Humana vieraili Prahassa

Keski-Porin seurakunnan kamarikuoro Vox Huma-na osallistui elokuun alussa katedraalikuorojen "Prague Sum-mer Choral Meeting" -tapahtu-maan Prahassa. Vox Humana pääsi laulamaan Pyhän Nikolauk-sen ja Pyhän Salvatorin kirkoissa.

Tapahtumassa kuoro lauloi suomalaisia koraalisovituksia, virolaisen, norjalaisen ja italialai-sen säveltäjän sakralimusiikkia. Kuoro sai kuulijat hermostuneen päättämällä esityksensä William Monkin kansainvälisesti tunnet-

tuun ilta-ohjelman Oi Herra, luok-sein jään.

Tapahtuma päättyi kuoro-jen yhteisesitykseen, jossa kirkko täytti mahtavasta laulun voi-masta, kun ilmoille kajahti alun perin Etelä-Afrikan Zuluheimon keskuudessa syntynyt laulu Siy-ahamba sekä Leonard Cohenin Hallelujah, Beethovenin laulu Ystäväydelle ja Janacekin puhut-televa symboliikkaa täynnä oleva laulu Kacena Divoka.

SINIKKA VUORINEN

hyvä kysymys

Reformaation merkivuosi 2017

Martti Luther julkaisi 95 teesiään 31.10.1517. Vuonna 2017 siitä tulee kuluneeksi 500 vuot-ta. Merkivuoden paikallisesta näkyvyydes-tä kertoo Porin evl:n seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja Harri Saine.

Mihin ajankohdan merkivuosi tarkoittaa?

– Martti Luther julkaisi 95 teesiään 31.10.1517. Juhlita ja tapahtumia on koko vuo-den ajan alkaen adventista 2016, jolloin ote-taan käyttöön myös uudistettu (laajennettu) virsikirja. Helatorstaina 25.10.2017 rakenne-taan yhdessä monien juhlien kokonaisuus. Silloin on paljon tapahtumia Suomen seuran-kunnissa. Varsinaisen huipentuma on reformaatioviikko 31.10.–3.11.2017.

Miten Reformaation merkivuosi näkyy maailmalla? Entä Suomessa?

– Reformaation merkivuotta vietetään maailmanlaajuisesti. Suurimpia juhlia ja ta-pahtumia järjestetään Saksan lisäksi ainakin

Puolassa, Ruotsissa, Sveitsissä, Tanskassa ja Unkarissa. Reformaatio näkyy myös Ameri-kan luterilaisen kirkon toiminnassa. Euroo-paan Protestanttien kirkkojen Yhteisö ke-rää sivustollaan eurooppalaisten reforma-tion kaupunkien verkostoa, jossa Suomesta mukana on Turku.

– Reformaation merkivuoden aikana tu-tetaan kirkon perustetäviä ja tehdään reformaatioita tunnetuksi luterilaisesti ja ekumeenisesti. Samalla tuetaan seurakuntia ja pai-kallista yhteistyötä sekä rakennetaan tule-vaista ja yhdistetään juhlal Suomen itse-näisyyden 100-vuotisjuhlavuoden viettoon.

– Merkivuoden viettämisen periaatteet ovat paikallisuus, ekumeenisuus ja tulevai-suus sekä liittyminen itsenäisyyden juhla-vuoteen. Painopiste on kirkon perustysssä. Merkivuoden aikana etsitään tapoja elää reformaatiota todesi seurakunnissa.

– Merkivuoden teema on "Armoa 2017!" Nimi viittaa armon käsitteeseen, mutta myös pyyntöön ja kehoitukseen. Merkivuosi oh-jaa pohtimaan, mitä omassa seurakunnas-

sa nyt olisi undistettava – eikä vain seuran-kunnassa. Merkivuosi on mainio mahdolli-suus liittää yhdessä muiden paikallisten toi-mijoiden kanssa kysymään, mitä on hyvä elämä tänään ja tulevaisuudessa. Mistä löy-dämme armon?

Saksa on merkivuoden pääpaikka

– naulasihan Luther teesiensä juuri Wittenbergissä. Miten kauan juhluvuotta on vietetty Saksassa ja missä merkeissä?

– Saksassa vietetään kokonaista Luther-vuosikymmentä, joka huipentuu vuonna 2017.

Miten merkivuosi näkyy meillä Porissa?

– Porin seurakunnissa on suunniteltu eri-laisia tapahtumia ja tempauksia. Muutama syksyn aikana tarjottuva suurempi produk-tio on tulossa. Näitä ovat esimerkiksi kirkon valtakunnallinen päätapahtuma täällä Po-rissa, Jazz-Oratorio, SuomiAreena-keskus-telut sekä MTV:n kanssa sovitut media-tapahtumat. Myös seminaarisarja on valmis-teilla. Luther-näytelmä esitetään Teljän kir-

kossa 28.10.–3.11.2017. Suurin osa juhla-vuoden tapahtumista sisältyy normaaliin seuran-kuntatyöhön.

Samassa yhteydessä on puhuttu sekä Reformaation että Lutherin merkivuodesta. Kumpaa nimeä tulisi käyttää?

– Ensinn puhuttiin uskonpuhdistuk-sen muistojuhlana, mutta tämä termi ko-ettiin ekumeenisesti ongelmalliseksi. Siksi on päädytty käyttämään nimeä reformaati-on merkivuosi. Reformaation merkivuote-na muistetaan Lutherin käynnistämää reformaatiota ja kirkkojen historiaa sekä reformaation merkitystä Suomessa ja maailmalla. Samalla suuntaudutaan tähän päivään ja tulevaan. Mennneisyys jäämällä unohtettai-siin reformaatio – ytimestä nouseva uudistu-minen, joka on ollut kirkossa jatkuvaa jo en-nen Lutheria.

VAULA WRANG

Lisätietoa reformaatio2017.fi

Meri-Porin kirkkoilla juhlavuosi

Porin vanhin kirkko, Ahlaisten kirkko, täyttää tänä syksynä 220 vuotta ja Reposaaaren kirkko 140 vuotta.

"Viimeinen porilainen" Taisto Paattiniemi asuu vaimonsa kanssa aivan Porin ja Merikarvian rajalla, rantatien varrella. Paattiniemi syntyi Ahlaisissa vuonna 1936, ja vietettyään välissä 30 vuotta Pohjanmaalla, hän muutti takaisin kotiseudulleen vuonna 1983.

– Asuimme aluksi Ahlaisten koululla kaupungin asunnossa. Olin Kurikassa asuessani rakentanut Ahlasiin meren rantaan lähelle kotipaikkaani kesäpaikan, jonka laajensin ja muutin talviasuttavaksi vuonna 1986. Silloin muutimme meren rantaan Porin "viimeiselle tontille", Paattiniemi kuvailee.

Ahlaisten kirkko valmistui vuonna 1796. Kirkon rakensi Salomon Köykkä-Köhlström, jonka käsialaa on myös kirkon saarnatuoli. Aluksi se oli pieni 2-laivainen kirkko, joka suurennettiin vuonna 1908 ristikirkoksi. Nyt kirkkoon mahtuu 720 henkeä.

Taisto Paattiniemi muistaa käyneensä Ahlaisten kirkossa ensimmäisen kerran vuonna 1945, kun perheen isä oli palannut sodasta.

– Tulimme perheen kanssa joulu kirkkoon hevosvaljakolla. Kirkossa ajattelin, että onpa hienoa, kun kirkossa oli sähkövalot. Pääsin myös ripille Ahlaisten kirkossa vuonna 1952, Paattiniemi kuvaa suhdettaan kotikirkkoonsa.

Urut ja alttaritaulun kadonnut teksti

Ahlaisten kirkon 17-äänikertaiset urut asennettiin vuonna 1909. Kun urut täyttivät 100 vuotta vuonna 2009, päätti Taisto Paattiniemi ottaa selville, kenen ahlaislaisen nimi on urujen tilauspapeissa.

– Sain asian selville mutkien kautta. Olin yhteydessä urujen tekijän sukuun Kangasalle, ja selvisi että Raahen kanttori Jouni Penttiläinen oli tehnyt Ahlaisten uruista gradun. Sain urujen tiedot Mikkelistä Suomen Elinkeinoelämän arkistosta, ja syyskuussa pidetyssä juhlahumalanpalveluksessa kerroin uruista kirkkokansalle, Paattiniemi muistelee.

Kuvat: Salla Kynäniemi

Lapsena Tuomisalo piti kirkon kattomaalauksia pelottavina. Maalaukset ovat vuodelta 1928 Lennart Segerstrålen käsialaa. Niiden aiheet ovat: "Jumalan liitto Nooan kanssa", "Jeesus tyynnyttää myrskyn", "Jeesus pelastaa uppoavan Pietarin" ja "Meri antaa ne kuolleet, jotka siinä ovat".

– Urujen tilauspapeissa allekirjoittajina ovat Malmgårdin kartanon isäntä K. J. Invergin, Kellahden Rusthollin isäntä Pekka Sallinen ja kansakoulun opettaja K. R. Jonsson, Paattiniemi paljastaa.

Elin Danielsson-Gambogi maalasi Ahlaisten kirkon alttaritaulun "Jeesus siunaa lapsia" vuonna 1888. Taisto Paattiniemi muistaa, että hänen lapsuudessaan taulun kehyksessä kuvan yläpuolella oli kirjoitettuna sama teksti, mutta kirkon kunnostuksen yhteydessä teksti maalattiin piiloon.

– Olemme yrittäneet saada tekstin takaisin paikalleen, mutta Museovirasto ei anna siihen lupaa. Heillä ei ole todisteita sille, että teksti olisi alun perin ollut alttaritaulun ke-

hyksessä, Paattiniemi harmittelee.

Hänen mukaansa alttaritaulun tekstin olemassaolo on yhdenmukainen kirkon urujen kanssa; urujen päällä lukee "Hyvä on Herraa kiittää".

Reposaaaren kaunis kirkko

Vuonna 1876 valmistuneen Reposaaaren kirkon suunnittelijaa ei tunneta, mutta tiettävästi kirkon piirustukset tilattiin Tukholmasta. Kirkko on kuusikulmainen ja kellotapuli kahdeksankulmainen.

Reposaaaren kehityksessä 1870-luku oli huomattavan nousun aikaa. Tuohon aikaan Reposaaari kuului Porin kaupunkiseurakuntaan, mut-

Taisto Paattiniemi: "Kirkossa oleminen on aina vakava asia", Taisto Paattiniemi sanoo pilke silmäkulmassa.

ta yhteydet mantereelle olivat hankalat. Niinpä Reposaaaren satamassa usein käivät norjalaiset merimiehet alkoivat suunnitella jumalanpalvelushuoneen rakentamista.

Aluksi kirkko oli varsin vaatimaton lautarakennus, jossa voitiin pitää jumalanpalveluksia vain kesällä. Talvikuntoon se korjattiin vuonna 1902. Seuraavassa korjauksessa vuonna 1906 saarnatuoli muutettiin alttarin yläpuolelta nykyiselle paikalleen ja Felix Frangin samana vuonna maalaama alttaritaulu asetettiin kuoriseinälle.

Opas kuuluu kirkon kalustoon

– Reposaaarella pitää kuulemma asua 20 vuotta, että voi sanoa itseään reposaaarelaiseksi. Ehdin ylittää tuon rajan jo ennen kuin muutin maailmalle 23-vuotiaana, Sini Tuomisalo hymyilee.

Nykyisin Tuomisalo asustaa saaren ainoassa kerrostalossa. Vähillä hän ehti asua lähes 10 vuotta Pietarissa ja Italiassa Pordenonessa.

– Muistan ensimmäisen kerran käyneeni Reposaaaren kirkossa koululaisjumalanpalveluksessa. Mieleeni ovat jääneet Jorma Pakkasen äänen sointi, sekä tietyt virret, kuten Suvivirsi ja Kosketa minua, Henki, Tuomisalo muistelee.

Sini Tuomisalo on ollut monta vuotta Reposaaaren kirkon kesäoppaana. Työpäivät voivat olla keskenään hyvinkin erilaisia.

– Toisina päivinä kirkossa käy 250 ihmistä. Silloin en ehdi pitää lainkaan taukoa, puhun vieraille

kunkin omalla kielellä joko venäjää, ruotsia tai suomea, ja kirkossa on täysi kaaos päällä. Kiireisenäkin päivänä pyrin palvelemaan kaikkia mielellään heidän omalla kielellään, että heille jäisi kirkosta mieleen mukava tunnelma. Toiset päivät taas ovat todella rauhallisia, Tuomisalo kuvailee.

Toisinaan oppaan työ voi saada myös yllättäviä piirteitä. Kesällä 2014 Reposaaaren kirkossa sattui tilanne, joka sai nimen "Varisjahti".

– Pidin kuumana hellepäivänä kirkon ovia auki, kun sisään lensi varis. Varis oli syönyt mustikoita, ja sotki kirkkoa joka puolelta. Tunnin jahtauksen jälkeen saimme variksen ulos, ja loppupäivä kului kirkkoa siivotessa vanhempieni avustuksella, Tuomisalo nauraa.

VAULA WRANG

- Reposaaaren kirkon 140-vuotisjuhlan messu ja kirkko-kahvit sunnuntaina 4.9. klo 12.

Saarnaa Heimo Hietanen, liturgina Helena Kuusiranta, kanttorina Hanneli Grönlund, kahvit.

- Ahlaisten kirkon 220-vuotisjuhlaa vietetään sunnuntaina 16.10.

Messussa saarnaa Lars Pajuniemi, liturgina Albert Halonen, kahvit.

millai muute?

Auringosta voimaa koulutyöhön

12-vuotias Mila Mäki vaara Porin Kellahdelta muistelee lämmöllä hiljattain päättynyttä kesälomaa. Luonnon keskellä hirsitalossa asuvan Milan sydäntä lähellä ovat lemmikit ja kokkaaminen. Siivoamistakaan tämä neiti ei vierasta. Milan perheeseen kuuluvat äidin ja isän lisäksi isosisko, koira ja kissa, joka sai kesällä pentuja. Lomasta virkistyneenä Mila on palannut pulpetin ääreen.

Mitä kaikkea kesälomaasi kuului?

– Olin purjehtimassa, shoppailemassa, kokkikurssilla ja kavereiden luona. Vietimme lisäksi mökkilomaa saunoen, uiden ja tehden saarikierroksia. Teimme myös itse purjeveneeseen, jonka lähetimme vesille ja jaimme katsomaan sen kulkua. Todella pit-

källe se meni! Lisäksi kävimme Flowparkissa Turussa. Se oli ihan parasta. Voittaa kirkkaasti Linnanmäen! Alkukesästä syntyivät Adele-kissan pennut. Pian ne lähtevät meiltä, vaikka sitä en kyllä haluaisi... Toisaalta on hienoa, että kaikille löytyi koti.

Purjehdusreissut olivat varmaan hienoja?

– Joo. Teimme kaksi reissua; toisen Ahvensaareen ja toisen Ruotsiin. Ahvensaareessa oli tosi puhdas vesi. Siellä hypittiin kalliolta veteen. Tukholmassa oli paljon menoa. Vanhassa kaupungissa oli niin paljon kaupunkeja, että siellä meni ihan hukkaan. Metrola oli hienoa ajella, ja maan alla oli todella siistiä. Myös seinämaalaukset olivat hienoja. Olisi kiva jos sellaisen metron saisi Kellah-

delle! Sillä voisi kätevästi mennä kouluun...

Miltäs arkeen paluu tuntui?

– Suoraan sanottuna hirveältä. Loma saisi jatkaa syyskuuhun asti. Monesti elokuussa on kaiken parhaat säät. Kesä on mielestäni kuitenkin paras vuodenaika pitkän loman viettoon. Pidän sekä kesästä että talvesta, ne molemmat ovat lempivuodenaikojani. Kesässä on parasta se, kun pärjää kevyillä ulkova-rusteilla. Toisaalta pidän myös talven raikkaudesta, ja lumesta on mukavaa tehdä kaikenlaista. Pakkasesta on hienoa mennä sisälle lämpimään...

Onko sinulla säännöllisiä harrastuksia?

– Harrastan telinevoimistelua. Siellä tehdään muun muassa kärrynpyöriä, arabialaisia, kieppejä, ojennuksia, kiintopyörähdysä ja siltoja. Lisäksi pyöräilen ja käyn lenkillä Nelli-koiran kanssa.

Mikä on parasta koulussa?

– Liikuntatunneilla on muutamia kivoja lajeja. Kaikkein parasta koulussa ovat kaverit.

TEKSTI JA KUVA
KUKKA-MAARIA CLEVE